

MOOD × ROMAAN × FILM × KÄSITÖÖ × KODUSISUSTUS × LASTENURK

10

Maaret

35
SENTI

Teele, teele kurekesed ...

Naiste ja koduole kunkivi

ETTETELLIMINE AVATUD!

EESTI RAAMATU-AASTA SUURTEOSED:

FRIEDRICH REINHOLD KREUTZWALD

KALEVIPOEG

EESTI RAHVUSEPOS.

TÄIELIK ILLUSTRERITUD VÄLJAANNE.

SISULT EESTI TAHTSAIM TEOS JA VALIMUSELT EESTI KAUNEIM RAAMAT!

Redigeerinud ja seletustega varustanud **dr. AUGUST ANNI**. Redaktsioonitoimkond: **J. V. VESKI, FR. TUGLAS, A. SAARESTE, P. ARISTE, D. PALGI**. Illustreerinud kunstnikud **KRISTJAN RAUD** (sõejonised) ja **HEINO MUGASTO** (puulõiked). Trükk kahes värvis. Parim eesti paber.

Suurus 18×25×2,5 sm, raskus 1 kg.

Esimene trükk 5000 eksemplaris ilmub Raamatu-Aasta eestseisuse toetusel eriliselt madala hinnaga: **5 krooni** brošeeritud eksemplar, **8 krooni** kullaga ilustatud riideköites ja **12 kr.** kunstkäsitöö üleni nahkköites. Käesoleva aasta oktoobrikuu kestel

ettetelli- jaile aga veel odavamalt — ainult

3 kr.

brošeeritud

5 kr.

riideköites

8 kr.

üleni nahkköites!

Kasutage RA soodustusi ja tellige endale «Kalevipoega» ka edasikinkimise otstarbeks!

Teatage Eesti Kirjanduse Seltsile oma tuttavate aadresse nii kodu- kui välismail, et neile võiks saata tutvustusbrošüüre, — sest **teade „Kalevipoja“ uuest ilmumisest peab ulatuma iga eestlaseni!**

NB! „Kalevipojast“ tehakse veel eritrükk kaks korda suuremas formaadis (25×35 sm), illustreerijate autograafidega, hind **15 kr.** broš., nummerdatud eksemplarid ainult ettetelli- jaile (sisse maksta vähemalt **5 kr.**). Üksikud eksemplarid Watmani (või muul, erisoovi kohasel) paberil **35 kr.** (tellimisel kõik ette maksta).

KOGUTEOS

RAAMATU OSA EESTI ARENGUS

Kirjutisi 15 autorilt. Toimetanud mag. **D. PALGI**.

Missugust mõju on avaldanud [raamat eesti rahva käekäigusse? Kuidas seda arendanud või kuidas ta- kistanud? Mida üles ehitatud, mida maha kiskunud? Kuidas kaasa aidanud Eesti iseseisvuseks?

Rohkete illustratsioonidega, 250 lk. suures kaustas. Ilmub RA Eestseisuse toetusel. Kaanehind **4 kr.** brošeeritud ja **6 kr. 50 s.** poolnahkköites. **Ettetelli- jaile** oktoobrikuu kestel **2 kr. 50 s.** brošeeritud ja **4 kr. 50 s.** poolnahkköites.

Esimene osa vileköitelisest suurteosest

EESTI AJALUGU

I köide

ESIAJALOOLINE JA MUISTNE ISESEISVUSE AEG.

Peatoimetaja — Eesti ja põhjamaade ajaloo professor **H. KRUUS**.

Tegevtoimetaja — Eesti ja naabermaade muinasteaduse professor **H. MOORA**.

400 lk. suures kaustas, rohkete jooniste, kaartide ja värvipiltidega.

Hind **7 kr. 50 s.** brošeeritud ja **11 kr.** poolnahkköites.

Ettetelli- jaile oktoobrikuu kestel **5 kr.** brošeeritud ja **8 kr.** köites.

Ettetellimisel tuleb ära maksta posti jooksvale arvele nr. 20-36 (Tallinnas võib ka Tallinna Linnapanka EKS jooksvale arvele) 1) raamatu hind täielikult — siis saab tellija raamatu postikuludeta, või 2) vähemalt 2 kr. 50 s. iga tellitava raamatu pealt — ülejääk ühes saatekuludega tuleb tasuda lunamaksuna raamatu saamisel. Tellimine kirjutada sisse- maksu kaardi lõigendile.

EESTI KIRJANDUSE SELTS

Tartus, Suurturg 12, telefon 6-01, posti jooksev arve 20-36.

Naaret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Paul Viiding

Sügis

Päikese kiirtes ahirates
paitav hüvastijätt.
Pargi kõrgetes vahtrates
märkad maalija kätt.

Sügisel pillav värviderööm,
salude purpur ja kuld.
Suve jääkidest viimne sööm.
Mullaks saab taas, mis muld.

Nendel leebetel tundidel
Vaikselts mõttesse jääd...
Kauaks! Kui näljaste huntide
karjad tõstavad pääd.

- tornid. Nad ööd-läbi vingudes,
peksaks kui saatana reht.
Saabuva talve hinguses
nuust kukist villi ja leht.

Vaimline kokkupõrge

1.

Neil päevil juhtus proua Ärna Kuremaa perekonnas väga tõsine kokkupõrge vaimlisel alal.

Seni olid sündinud kõik hõorumised ja konfliktid kaunis madalatel motiividel: kas supis oli klimpe vähem, kui härra arvas heaks nõuda, kas supp oli hirmsasti tuline või kas supp oli koledasti leige. Enamikus aga põhjusi üldse ei märgitud: toriseti niisama ja mängiti märtrit, keda piinatakse otse halastamatult. Siiski: üks konkreetne põhjus oli veel: hommikul leiti pinsakul üks tibatillukene plekikene — „mis see ometi on, kas siis tõesti pole seda tilgakest bensiini, et ma ei pruugiks nagu vana prügikast tööle minna!“

Seda tööle minekut rõhutati muuseas alati kõige suurema eneseteadvusega ja selle kannatava ohverduslikkuse noodiga, mis on inimesele siis omane, kui ta peab teiste eest kole ränka koorimat kandma. Nii sündis see ka tol hommikul, kui tekkis ülalmärgitud vaimline konflikt.

Härra oli oma kohvi joonud, kohustuslikud torinad torisenud ja poetas parajasti paberosse portsigari. Selle juures langes ta pilk mingisugusele suureformaatsel kviitungile laua nurgal.

„Kakskümmend viis krooni?“ ümatas ta ja kiskus silmad pärani. Kiskus niiviisi silmi tükk aega ja pajatas siis paljutootava ähvardusega:

„Mis arve see niisugune siin jälle on?“

„Tellisin ühe seeria häid raamatuid. On väga soodsad tingimused ettetellijail. Meie niikuinii pole tükil ajal ühtki raamatut ostnud,“ kostis proua Ärna rahulikult.

„Soo?“ ümises härra Kuremaa. Ja siis lühikesel äikesel-pausi järele veel kord: „Soo?“

Tekkis vaikus. Härra ajas nagu pidi taga vihasid varje, proua sättis astreid vaasi.

Siis kärgatas terve robin piksenooli:

„Kakskümmend viis krooni ainult tühipaljaste raamatute eest?! Ma ei tea, pean ma enese siis lõhki kiskuma, et sinu igasuguseid väljaminekuid katta? Nüüdsel ajal, kus iga kopikas nii kallis, viskad sina kümneid kroone ilma ühegi arupidamiseta õhku! Meil tuleb selle kuu lõpul nalgima hakata, sinna pole midagi parata. Hea küll, eks me kõõguta siis külmas toas tühja tirina taga ja loe sellest sinu seeriast kõhu täis. Ah, tont

võtku! Ja säärases tujus pean ma nüüd tööle minema! Tore, suurepärane, ei ole midagi öelda!“

Ei öelnudki enam midagi, vaid puhises toast välja. Tööle. Proua Ärna jäi rahulikuks, kuigi peas surises tuhat närvi.

2.

Peale lõunat oli proua Ärna valmis seeriadraama jätkamiseks. Kuid imelikul kombel oli härra kuidagi vaikne ning tasane, hommikune viha oli nagu ära püगतud. Vaikselt istuti kušetil, krabistati ajalehti.

Proua muutus uudishimuliseks. Ta tegi tõsise näo ja sõnas lepitava andekspaluga:

„Tahtsin selle seeria asjus öelda, et kui see tööpoolest oli kergemeelselt tehtud, siis saab veel vahest kuidagi heaks teha... Ma kõlistan õite kirjastusele...“

Härra vehitas vaikse tusasusega kätt ja kohmatas: „Äh, mis...“ või midagi sarnast.

Tohoh, mõtles proua Ärna, siin on tõega midagi ootamatut juhtunud. Kas keegi on härrale selgeks teinud, kuivõrd tarvilik on kirjandus igas haritud perekonnas või on sündinud mingisuguseid suuremaid asju, mis meeled sassi löönud?

Oleks huvitav selgusele jõuda.

„Aga sa hommikul olid ju nii pahane?“ jätkas proua Ärna.

Vastati ootamatu avameelsusega:

„Olen praegu enesele pahane.“

Ja pisut hiljem veel avameelsemalt:

„Ametis käisid agendid ringi, et võetagu ettetellimisi mingisugusele raamatuseeriale. Ma'p pööranud tähelepanugi. Aga siis tellis direktor, tellis osakonna juhataja, tellisid ametnikud ja siis vaatas direktor mulle niisuguse pilguga, et tohoh kas see Kuremaa polegi haritud inimene? Ei aidanud, pidin tellima. Lugupidamist ei saa iga tühja raamatu pärast hävitama hakata. Aga see oli sama seeria, mille sina juba olid tellinud...“

Järgnes raske ohe.

Mul on siiski nii kena mees, mõtles proua Ärna. Tunnistab üles oma patud ja nõrkused. Mõni teine oleks silmakirjatsemiseks veel rohkemgi torisenud. Ei, tõesti kena mees.

Ja proua tundis, et seesinane vaimline konflikt oli möjunud ainult tervendavalt.

Juhan Pahlbärk.

SILLA

„Kuule isa,“ hüüdis noor tüdruk sisse viskudes hästisustatud võõrastetoa uksest, „ma ratsutan täna õige Sillaga vähe. Tal jalg ju nüüd paranend.“

Suurtalunik Raudna tõstis silmad ajalehelt ja vaatas üle prilliklaaside tütre poole. „Ei, laps, las Rein saduldab sulle parem Kalevi. Silla on liig peru, pealegi on ta nüüd nädal aega tallis seisnud ja seda enam tujukas.“

Tiina oli Raudna peremehe ainus tütar, kellele isa kunagi ei suutnud midagi keelata. Nüüdki oli raske ei öelda. Tüdruk seisis seal, sale kui noor kuusk metsas,

tumedajuukseline ja õhetavapalgeline ning ootas isalt jaatavat vastust. Töö tüdruk oli pärand isalt eneselt kire hobuste vastu.

Õöviulid ja jasmiinid olid õitsend juba üheksateistkümmend korda Tiina eluaja kestel.

„No olgu siis,“ ütles Raudna peremees, nagu ikka tütre soovidele alistudes, „aga ütle, et Rein kaasa tuleks.“

„Aitäh, isa,“ hüppas tütar kassisammul isa kaela, suudles teda palele ja kadus tuuleilina ukse taha.

Sügisõhtu.

Joh. Triefeldti foto.

„Silla on alati vähe tujukas,“ ütles tööperemees Rein, „usun, preili, on parem kui tulen teile saatjaks.“

„Ei, Rein, seda pole tarvis. Tahan täna just üksinda sõita. Ma ei lähe ju kesteab kui kaugele, ainult Päevamäeni. Küllap saan isegi toime.“

Silla trampis närvlikult. Kui aga tüdruk patsutas ta lihavat kaela ja pistis talle suhkrutüki hambusse, siis ta muutus rahulikumaks.

„Hoidke aga kõvasti ratsutist,“ õpetas Rein Tiinat sadulasse aidades.

Silla kepsles ja püüdis tõusta tagumistele jalgadele, longutas kõrvu ning puristas kärsitult. Siis algas ta traavi, tee oli tuttav ja nädal oli oldud puhkusel...

Ratsanik asus varsti kõrvalteele, mis kordkorralt tõusis Päevamäe suunas. Sealt ülalt võis näha sinisäralist järvekääru. Pehme tuul libises läbi tüdruku juukse, silitas ta pruuni kaela ja õhetavaid põski.

Kui ta kohtaks teda nüüd!...

Tema oli Ain, Urveti talu ainus pärija, tore poiss ja üliõpilane pealegi. Kõik Aegla valla tütarlapsed unistasid temast, ainult Tiina mitte. Ain oli pikk, sale, ilusate, korrapäraste näojoontega ja mis peasi — mehine.

Tiina oli viimasega tutvunud kirikõpetaja Kännilinnu sünnipäeval. Ain polnud talle mingit tähelepanu omistanud, oli vaid hooletult talle kord otsa vaadanud ja siis jälle oma kaasvõitlejaga rahulikult edasi vestelnud. Õhtu kestel imetlesid teda kõik naised. Kui ta sõber oli soovitanud tal tantsima minna ja tähelepanu juhtinud Tiinale, siis oli Ain visanud talle hooletu pilgu ja ükskõikselt öelnud: „Pole minu jaoks küllalt ilus, pole minu tüüp.“

Tiina oli siis tõusnud, pahameelest punastunud ja koju läinud. „Või pole küllalt ilus! Pole tema tüüp! Küllap talle veel näitan, et ta on õhk mulle! Veel vähem kui õhk!“

Paaril korral oli Tiina Aini juhuslikult kohanudki ja oli tõesti näidanud, et poiss on talle vähem veel kui õhk.

Silla lendas läbi pehme tuule. Tiina andis talle vaba voli. Tee tõusis kordkorralt ja hargnes järsku kaheks.

Tiina pööras paremale, kitsamale rajale, mis viis liivauguni ja tema tavalise puhkekohani. Raudna peremees oli lasknud tee ääre liivaugule aia ette teha, arvestades tütre ratsutamiskirge ja peru Silla kartlikkust: kui kergesti ei võiks noor hobune auku hüpata ja jala murda, või midagi veel õnnetumat juhtuda.

Kuid Sillat ei tõkestanud ei aed ega auk, ta hüppas noolena üle neist mõlemaist — kergelt ja kiiresti. „Praavo! See oli tore hüpe!“ kõlas mehe hääl seljatagant. Tüdruk pöördus ja punastus. Hüüdjaja oli Ain Urvet. Tiina viskas talle külma pilgu ja näksas Sillat ratsuti otsaga. Hobune longutas kõrvu, tõmbas kaela uhkelt rõngasse ja tuiskas minema. Veel ühest aiaast hüppas ta kerge vaevaga üle. Siis aga seisatus ta järsku. Tiina hüppas sadulast, sidus Silla puukülge ja asus uurima peatuse põhjust. „Kas jälle jalg?“ õrnutses ta hobust patsutades, „nüüd on see minu süü, toksikene!“ Hobune raputas pead kui vastuseks tüdruku jutule.

Vähe eemal aia taga seisis aga Ain Urvet ja vaatles tüdrukut, kel olid sügavsinised silmad. Ta oli ilus! Esmakordselt Tiinat kohates oli ta märganud mingi eba-proportsionaalsuse viimase kehas, kuid nüüd võis ta väita selle laitmatust, kergust ja painduvust.

Ja lõpuks, milline uhke ja hoolimatu kõnnak!

„Tohin ehk aidata teid, preili Raudna?“ küsis Ain päris ta juure jõudnult.

„Täna, pole vaja!“ „Hobusel on midagi viga?“ jätkas poiss tõsiselt, tähelepanemata teise teravat tooni. Ja vastu tüdruku tahtmist asus ta hobuse jalga uurima.

Tiina ei tahtnud vaadata talle silmi, kuid ometi kohatusid nende pilgud. „Te olete ju oivaline! Ja kuidas te ratsutate!“ ütles poiss. Ning jää murdus kui tulises päikeses... Siis aga meenus talle: „Pole küllalt ilus minu jaoks. Pole minu tüüp...“ Jälle tõmbus tüdruku nägu jääkirmitsasse. Ta süda tuksus tavalisest kiiremini, kuid ta nägu jäi ükskõikseks ja karmiks. „Jumal tänatud! sealt tuleb Rein Kaleviga!“ hüüdis ta kui kivialt vabane-des. Ta pöördus, asus Kalevi sadulasse ja ratsutas minema.

Õnneliku perekonnaelu võti.

„Milline tüdruk!“ mõtles poiss, kes oli tahtnud talle veel midagi öelda. Kuna aga tüdruk kadus liig kiiresti silmist, jäi ta üksi oma siunavate mõtetega. Kas polnud kõik naised talle alistunud ja naeratanud mesipalgil talle juba kaugelt vastu? Tema, kes oli harjunud imetlustega, pidi nägema sellist külmust ja ükskõiksust tollelt vaevalt koolipingilt vabanenud plikalt!

Järgmisel hommikul üllatas Ain isa sellega, et asus juba kell kuus tööle. Vilistades omaette, sammus ta mööda kastest rada piki kasealleed põldude poole. Päike säntendas järvel kui veele kerkinud näkkide varandus. Linavästriku kiigutasid pikka saba künnivagudele laskudes ja usse korjates, kuldnokad vidistasid kaskedel. Suvi oli täies hoos.

„Sina, Ain Urvet,“ mõtles ta endamisi, „küllap sa võidad temagi.“

Töö tuiskas ta käes. See oli kui väljendus ta kiirele ning tugevale mõttevoolule. Higest leemendava näoga kinnitas ta endale: „Kindlasti võidan ta!“

*

Juuli keskel, ühel pühapäeva õhtupoolikul kogunesid noored Urvetile. Suur laudpõrandaga viljaküün oli puhutaks pühitud, seinte ääres asusid mõned noored kased ja keset küüni laud ning toolid. Laual lebas „Libahunt“, mida kavatseti õppima hakata lõikuspeoks augustis.

Osad jaotati nii, et Tiina Raudna sai Tammaru Tiinaks ja Ain Marguseks. Harjutuste õhtud määrati kindlaks. Harjutustel käimine osutus lõbusaks vahelduseks pärast rasket tööd. Tavalisti ka tantsiti peale harjutusi ja siis mindi paarikaupa rõõmsas meeolus kodu poole.

Aini huvitas kõige enam Tiina. Siin oli tal võimalus

teda rohkem tähele panna. Vaadelda ta näoilme muutust, ta liigutusi ja kuulata ta häält. Tüdruku häälmõjus mingi salapärase jõuna. See oli kui näkkide laul laevameestele. Harilikus kõnes oli see rahulik, vähe järsk ja veenev. Sageli aga luulutav, et kuulaja unustas kõne sisu ja süvenes ainult laulvasse alditämbri. Üksikud sõnad olid selged ja kõlavad, mis meenutasid väikesi lahtiraiutud marmorikilde.

Näidendis vaheldus see häälmõju: oli kord sulav, rahulik ning leplik, pehme ja järelandlik; kord sillerdav kui liblikalend Grieg'i muusikapalal, täis puhast rõõmu, täis looduseilu armastust ja joobumust. Viha puhul muutus too häälmõju ähvardavaks kui kättemaks ja tumedaks kui veresüü. Rahena langesid sõnad, kosekohinana voolasid laused. Ja tumesinised silmad pildusid rohekaid sädemeid.

Kadunud oli Tiina Raudna. Kõnele ja teotes ainult „Libahundi“ Tiina. Uhke ja vabana, õiglase ja siirana seisid ta seal ning Ain mõtles: „Niisugune on too tüdruk.“

Harjutuste lõppedes kadusid noored üksteise järele. Naerdes ja rõõmsatena mindi kahe-kolmekesi maanteed mööda kodu poole.

Tiina oli tavaliselt peale mängu veidi närvlik. Oli raske olla jälle ise. Ta oli kui unest virgunu, kes hõõrub silmi, ega suuda veel mõista on's see unes või ilmsi. Tavaliselt oli ta vähesõnaline, ega seltsinud siis rõõmsatega. „Te olete ju kui tõeline Tiina,“ ütles Ain Urvet talle, aga kokkudes oma ehtsast imetlusest — lisas: „Preili Tiina, tohin teid koju saata?“ Tüdruk vastas tumeda lühikese ja-ga.

Metsa kohal, kuhu kadunud ammu päike, oli tükk leekpunast taevast.

Vaikides astusid nad üksteise kõrval. Poiss kuulis ta kergeid samme, nägi ta päikesepruune käsivarsi ning õhetavaid põski. Ta silmad kiindusid tüdruku poolavatud huulisse. Tal tuli korraga soov talle öelda, et armastab teda. Aga meenutades „Libahundi“ Tiinat, ei teinud ta seda.

Küll aga ütles: „Kas me ei ratsutaks homme Päevamäele, kui ma oma tööga valmis saan?“ „Ei, mul on homme muudki teha,“ vastas tüdruk peaaegu karmilt. Raudna õueväravas nad lahkusid.

Järgmiselt harjutuselt läks Tiina Are Väliloo, Aini kaasvõitleja saatel. Nad olid seekord ka vähe tantsinud. Tiina oli olnud erilisel rõõmus: tantsinud palju Are'ga, naernud talle ülimeelikult, ega polnud Aini nagu näinudki. Viimane oli seltsinud siis Mare Luhasooga, Tiina sõbratriga. Aga Ain mõtles Tiinast ja vaatas talle kaua järele, kui ta Arega kadus maantee kurvel. Temalgi pulbitses midagi veres. Aga kellel oli vaja seda teada? Viisaka saatjana palus ta Marelt luba tal käe alt kinni võtta ja muretuna lobisedes kõndisid nad Luhasoo talu suunas.

Ühel päeval, kui Tiina läks kirja posti viima, tuksatus ta hämmastusest, nähes Aini-Maret elavas vestluses koos alla järve ääre minevat. Ühes oli ta kindel: mitte kohata neid! Mare, „Libahundi“ Mari, ei tohi ometi Aini — Margust endale saada! Ei tohi! Margus armastab ju ainult Tiinat! „Ainult mind armastab ta!“ sosistas ta endale.

*

„Aga isa, sa ei mõtle ju ometi nii, nagu kõneled!“ hüüdis Tiina, nutuvõre suu ümber.

„Siiski, siiski, mu laps. Silla on tõesti müüdnud.“

Tiina laskus kummuli lauale ja nuttis, et keha rapus. Raudna peremees vaatles oma ainust tüdrikut, jalutas rahutult edasitagasi, tuli siis Tiina juure ja silistas tema tumedaid juukseid. Temagi pehmed, sügavsinised silmad niiskused. Nüüd pidi ta kõnelema müügi põhjusest. Pidi väitma, et tal oli olnud rahalisi raskusi ja kuna Urvet oli pakkunud ilusa summa Silla eest, siis ta müüski selle. „See oli häbiväärne temast, osta Silla!“ nuuksus Tiina,

„minu ilusa, toreda Silla!“ „Otse vastupidi, laps, me peame olema tänulikud talle. Ja päälegi, kuna Silla on müüdnud naabrile, on meil ikka vahest võimalus teda näha.“ „Isa, kui sul kord võimalus peaks olema teda tagasi osta, siis tee seda tõesti!“

Raudna peremees seisis akna all ja trummeldas närviliste sõrmedega ruudul.

*

Ain Urvet sai kutse Mare Luhasoo sünnipäevale. Algul ta ei kavatsenud minna, kuid siis mõtles ümber. Seal ta võis kohata Tiinat. Ta pidi nägema teda jälle! Tiina oli olnud mõni aeg vahepeal linnas ja oli just koju tulnud. Ain oli tast palju mõelnud. Nüüd tahtis ta kõnelda temaga. Ta pidi kord teada saama, mis tüdruk tast õieti mõtleb.

Kui Tiina kuulis, et ka Ain tuleb peole, muutus ta närvlikuks. Ta ei teadnud, mis kõnelda kohtumisel. Olla erakordselt rõõmus, et teine ei aimagi, kuis ta igatseb — Sillat... ja teda?

Luhasoo avaras saalis, suure hiinakase all istus Tiina, kui Ain talt luba palus: „Tohin ma istuda teie kõrvale, preili Tiina?“ „Olge lahke.“ Tüdruk saatis talle kiire pilgu ja märkas, et teine oli sama närvlik kui ta ise.

„Ma kardan,“ algas Ain, „et olete mulle pahane, kuna isa ostis Silla?“ „Olin,“ vastas tüdruk ja võpatas. „Kuna

isa oli sunnitud müüma, siis on kindlasti parem, et teie ta ostsite. Aga — aga... ma tahtsin paluda teid —“ ta jättis lause pooleli ja vaatas Ainile tõsiselt silmi. „Paluge ükskõik mida, kui mul vähegi võimalik, siis täidan jalamaid te soovi.“ „Ma mõtlen Sillast; ta oli harjunud saama igal hommikul paar tükki suhkrut ja siis ma — ma — suudlesin teda tavaliselt laubale — kahe silma vahele. Kui te tahaksite teha sama?“ „Jah, ma tahan teha seda-sama,“ vastas Ain väga tõsiselt.

„Ah, isal pole vist kunagi võimalust teda tagasi osta!“

„Ei tohi öelda, kunagi! Vahest me tantsime?“ „Ei, kõnelgem parem Sillast.“ Pisarad valgusid tüdruku silmi. Mees nägi seda. „Nüüd või ei-ialgi,“ mõtles ta. „Vahest te soovite ratsutada temaga mõnel päeval?“

Tüdruk vaatas üles: „Ah jätke! Mis mõtleb Mare ja mis ütlevad kõik teised selle kohta!“

„Mis on öelda teistel, mida õigeks peame meie,“ kostis mees tõsiselt.

*

Siis nad läksid. —

Augusti öö haaras neid oma embusse. Taevas vilksas hirvekarjana pilvesööst. Kütina valgustas seda kuu. „Augusti öödel on taevas kui meri jäälagunemise ajal,“ ütles tüdruk tasa.

Poiss ei vastanud. Nad läksid vaikides oma elu hommikusele ristteele.

Anu Ahervare.

Kaluriküla.

Joh. Triefeldti foto.

RANNAKÜLA KALURID

Saarel seisab viis kalurihütti. Üks teise kõrval. Ranna — nimetatakse seda paika, kuid igal majal on veel oma nimi ta omaniku järelle.

Keegi ei tea öelda, kes need ehitanud, nii vanad on nad. Nende palkseinad on mustpruunid, õlgkatust katavad oliivrohelist samblapolstrid. Ühel katustest kasvab noor kask, mille seemne on kandnud sinna tuul.

Talv uputab kalurihütid lumme, kevad kihutab neile külmad tuuled jääpankadelt, suvi kõrvetab päikesekuumu-

sega ja sügis piitsutab vihma vastu pooltuhmunud aknaid, kust avaneb vaade ulgumerele.

Hüttide ja lahe kaitstud kalda vahel asetub lühirohuline karjamaariba, kus kõigi viie kaluri kõhnad lehmad ammuvad oma viletsat toitu.

Siin seisavad ka kaks suurt ja kolm väikest alustele asetatud, värskeltkititud mustaks tõrvatud paati, igal ajal valmis voogudesse tõukamiseks.

Maa sisse taotud postide vahel ripuvad silguvõrgud, küljes kivid, võrgupullud, põhjaõnged ja lestapiüsed.

Paadi põhjas purjed, aerud, veekapad ja aerurõngad. Lahe veerel lahtisel kaldal mängivad lapsed. Nad ehitavad valde siledaksuhutud kruusakivest ega lase end eksitada, kui laine oma vahuse keelega lakub kaugele üle ranna. Nad jooksevad järele mõõnavale lainele, et enne uue saabumist püüda uusi kive oma ehitusele. Nende tuulepruunid jalakesed paterdavavad läbi vee.

„Meie lapsed kasvavad üles kui metspardid“, ütles kalur Ranna Märt, kandes hoolikalt silguvõrku suurde raudkettidega paati. Siis hõikas ta lapsi ja sammus koos nendega läbi pudruse liiva tammudes kodu poole.

Laua ääres seisis Tiiu ja lõikas siledaid viilusid suure ümmarguse rukkileiva küljest. Vasemaga surus ta leivapätsi vastu rindu, teiseaga võttis noa ja lõikas sirge haava läbi tumepruuni, lõhnava leiva. Siis asetas ta lauale kartulid ja savikausi keedetud silkudega.

Söödi vaikides puulusikatega.

„Vanamees peab kaasa tulema. Täna väljume. Õhk on puhas. Tollivalitsuse kiirpaat, see saatana laev, täna lekib ninast. Auk on nii suur kui noore vasika pea. Meie poolt pole midagi karta. Rootsipoolse külje pärast peab aga vanamees kaasa tulema. Nii soovivad seda teised.“

Kõrvalkambris õlekubul lamas suletud silmi vanamees. Ta sarnanes laibale, kondikavale, mis üle tõmmatud pruuni nahaga. Märdi sisseastumisel tõstis ta silmalaud ja vaatas mehest mööda.

„Kuule, vana, täna on tegemist. Sa arvad küll, et võid aasta ümber lebada ja sealiha süüa nagu keiser? Lähed nii rasva kui hülge. Pea parem vanakuradiga kahekõnesid, et harjutada häält. Sul läheb seda sõidul vaja.“

Ranna Mihkel ja Ranna Madis tulid oma majadest:

„Vanamees peab kaasa tulema. Me kanname ta paati, kui ta ei suuda käia. Vanameheta meie ei sõida.“

Tiiu heitis mõlemale pilkava pilgu, haaras redeli, nõjatas selle vastu katust ja ronis üles, et pöörata kuivavaid silke.

Ting, tong, tong — kõlas toast kaksteist korda. Seal najatub värvimata puupinkide ja kuusepuu laudade vahel vastu palkseina vana püstikell.

Siis tulid kalurid, tõstsid vanamehe jooksvast kõverdunud kogu asemelt, kandsid ta paati ja asetasid õlgkotile paadi ninas. Puri tõmmati üles ja sõiduk liikus pärituult põhja. Ka üks sametpart, koos oma perega sõudis kiiresti välja lahtisele merele.

Küürutõmbunult kükitas vanamees õlgkotil ja naeris omaette. Pähhlikoorena tantsis paat laineteharjal.

Lähenes öö. Taevakumeruses süttisid tähed. Mõõdus punase- ja rohelisesilmaline aurik, vedades enese järel pikka suitsulippu. Ranna Peeter tüüri juures muutus kartlikuks. „Noh, vanamees, näita nüüd oma oskust.“

Kõssivajunud kuju ajas enese sirgu. Heledates silmades valgutas.

„Enam vasemale — enam vasemale.“

Noaterana lõikas vanamehe hääl, mis võitis möllavate vete mühina. Vesi tuiskas üle paadi.

„Otse edasi. Roheka tähe suunas, seal piimatee all. Tõmma purjekõied pingule, Priidu. Tüür rahulikumalt, Peeter. Märt, kui sündisid, asetasin küünla su kiige kõrvale ja valvasin, et ta põleks, kuni sind ristiti. Sinu vanemad olid selle unustanud. Ei oleks mina seda teinud, oleks juba siis sind viinud kurat. Ja tänu? Nälgida lasete mind. Jah. Sina ja Tiiu. Viiskümmend aastat olen salakaubitsenud. Pole kunagi lõksu langenud. Piiritusega, mille olen vedanud Rootsist, võiks täita suure mere. Niikaua kui oled elanud, oled saanud sellest osa. Ja tänu? Mädanenud õlgede peal lasete mind kärvata. Nüüd ma ütlen sulle seda kõike. Las' kuulevad teised. Praegu olen mina härra, kes teid juhivad. Minuta oleksite kadunud. Või teate võibolla, kus me oleme?“

Kõik vaikisid. Nii palju ei olnud vanamees kõnelnud aastakümneid.

Öö oli möödumas. Horitsondil paistis tume plekk.

„Sinna,“ karjus vanamees, „avitage aerudega. Enne päikesetõusu peame olema päral.“

Ümberringi kerkisid vee peale hülgete pead. Merikajakas saatis lõikava kraaksumisega voogudel tantslevat paati.

Tume plekk muutus järjest nähtavamaks — Rootsi ranna äärmine skäär, asundamata alasti graniidiväli, hall ja tasane, mõne kadakapõõsaga siinseal, nende all vesipardi pesad. Ringi on paisatud kaljukive, mida ümbritsevad lopsakad metsikud roosid.

Ühe kaljurünka tagant ilmus nähtavale mees. Ta pani mõlemad osutissõrmed suhu ja vilistas seitse korda lühidalt ning valjusti. Paat randus. Mees veeretask juure vaadi, mis täidetud piiritusega.

Kalamehed tõmbasid purjed koomale, hüppasid maale, haarasid vaadi, veeretask selle paadi kiili alla, keerutasid ümber keti ja kinnitasid otsad reelingu külge. Kõik tehti suure kiirusega. Siis lükati paat tagasi vette, tõmmati

üles purjed ja tüüriti koju tagasi. Ees ninas kükitas vanamees ja karjus omi käske üle öötsuva paadi. —

Nüüd on sellest möödunud kuid. Öökülmad heidavad oma valge loori rohule ja kalurimajadele. Rändlinnud on läinud. Lapsed ronivad pööningul ringi, mängivad kalapiiuki või nikerdavad männikoorest väikesi paate sõudepinkide, mastide ja lipuvaradaga taganinas.

Naised korraldavad toas vokitatuid, kangastelgi ja värvivad valgelepa koorega villa.

Pealelõunaseks püügiks kaugele merele väljunud kalurid peavad olema valvel, et neid ei haaraks pika sügisöö pimedus.

„Ei,“ karjub vanamees kambris, „kes on väljas?“ Akna ette ilmub Mihkli linavalge pea. „Kas te küll ei saa juba kord minema. Päike juba lõunas. Päev on lühike. Ja öösel tuleb külm. Tugev külm. Saad aru? Ma aiman, sest mu valud annavad järele. Ärge pange uusi põhjavõrke välja. Tulge aegsasti tagasi. Öö tuleb pime ja tormine.“

Õhtu. Kalurid on kõrgel merel. Suurt paati pole näha. Kõikides hüttides lapsed magavad. Naised käivad õues, et pidada valvet. Klapp, klapp löövad ukсед.

Koos pimedusega laskub maa peale ka külm, ja libiseb vett mööda kaugele merele. Uui-tii — laulab tuul. Öö ratsutab edasi. Lahe vaikne vesi kattub jääkirmetisega.

Pole teada, kes ütles seda esimesena. Ühest hütist oli lennanud lendu sõna: „Ümberkukkunud!“ Uuesti kolksatusid ukсед, naised jooksid läbisegi, hüüdsid üksteist ja kobasid läbi pimeduse Märdi majja. Siin seisis aknal lamp ja saatis ähmast valgust merele.

Laua ümber istusid naised. Nende pilgust kadus hirm. Pole ju esimest korda, et nad ära jäävad. Raske vesi hoidis neid peal. Nad on pimeduses kaotanud sissesõidu lahte. Mõtles ometi, sellised tublid meremehed!

„He, he, kas te küll vaikite,“ kuuldus karjumist kõrvalkambrist. „Ma kuulen hüüvat — kuulake! Kiskuge lahti uks, et võiksin kuulda. Jah — nad hüüavad. Nemand nad on. Päril lähedal. Jookske, rutake, nad kutsuvad — olete te kurdid?“

Kõik viis naist hoidsid kokku. Haarasid kinni üks-teise varrukaist ja vahtisid üksisilmi. Siis nad karjatusid:

„Vaimud, meie surnud, uppunud meeste vaimud. Nad hüüavad — me kuuleme. Nad tahavad meid võrgutada. Meid hävitada.“

Kõrvalkambris möllab vanamees. Ta ei suuda end püsti ajada ja pole kedagi, kes aitaks.

Hüüded väljas lämbusid ja sumbusid üksteise järele. Siis oli kõik vait.

Koidikul nähti taga lahes musta paati jääs. Kivikau-gusel kaldast lamasid vees külmunud kalurite laibad.

Vanamees kükitas küürus oma kambris ja ümises enese ette:

„Jah, — ometi kord leidsid nad sissepääsu lahte. Kui nad sisse sõudsid, kõlises jää paadi nina ees. Ja kui nad sõitsid edasi, hõorus ning krigises jää paadi seinu vastu. Siis istusid nad kinni. Nad jätsid paadi ja astusid madalasse vette. Nad liikusid tule sihis, mis kumas aknast. Aga siis külmetasid kokku nende märjad riided, nii et nad olid kõvad kui saarepuu. Ja siis ei suutnud nad enam edasi, kuna ei paendunud ükski liige. Nad hüüdsid — kuid — keegi ei tulnud. Ebausklik naissugu!“

Ting, ting, ting, kõlas hõbeselgelt kõrvaltoast.

L. K.

Kõigile lugejaile.

Juhime siinkohal lugejate tähelepanu meie ajakirja kaheksandas numbris meelega tehtud veale meie talituse kuulutuses leheküljel 233, kus loetletud „Mareti“ vanemate numbrite reas ühel jaol eksemplarides on laotud № 12 liigsena.

Kuna „Maret“ № 12 pole veel ilmunud, siis leiategi selles ülalnimetatud kuulutuses väljakuulutatud üleliigse № 12-ne.

Nagu teatatud, saavad need lugejad, kes esitavad talitusele säärase veaga „Mareti“

südkleidirüide.

Osalt selliseid eks. pole veel talitusele esitatud ja kleidirüided ootavad õnnelikke omanikke.

Kes omandavad sellise veaga numbri, neid palume omad kleidirüided talitusele välja nõuda.

Kuukiri „MARET“.

Naiste elust Jaapanis

Nende väikeste daamide elust idamaal ei tea me väga palju. Sõbralik naeratus nende näol, mis iga teise naise juures abistaks meid mõista nende hinge, näib siin tähendavat ületamatut vaheseina. Teame näiteks, et ameeriklanna armastab oma vabal ajal sporti ja kino, ent mida teevad noored jaapanitarid?

Jaapani tüdruk läheb täpsalt samuti kooli, nagu meie juures ning nimelt rahvakooli, kus ta peab viibima kuus aastat, järelikult kaheteistkümne eluaastani. Seal õpetatakse arvutamist, kirjutamist, lugemist, peajasjalikult aga õmblemist. Kogu tütarlaste kasvatuse põhimõte on Jaapanis sihitud sellele, et noortest tüdrukutest kasvatada tubleid perenaisi. Sellepärast tutvustatakse neid juba võimalikult vara kõigi majapidamistöödega. Kaheteistkümnenda aastast lahkuvad tüdrukud koolist. Osa õpib edasi kõrgemais õppeasutis. Enamik jääb aga koju vanemate juure ning õpib ema juhatusel keetma. Jaapani põhimõtete järele on perekonna puutumatuks valitsejaks isa. Viimase kohustuseks on niipalju teenida, et ta tütreid võiks koju jääda. Viimased ei pea, võimaluse korral, mingit ametit pidama. Nende ülesandeks jääb vaid enda täieline ettevalmistus tulevase naise ja ema kutsele.

Tüdrukud, kellel pole see võimalik, lähevad tööle, päämiselt vabrikutesse ja kudumistöökodadesse. Suur osa tüdrukuid esineb tee- ja kohvimajades geišadena. Väga tihti libiseb eurooplasel „geiša“ nime kuuldes kahemõtteline naeratus näole. Ta võrdleb liig kergesti geišat eludaamiga. Tuleb väita, et geišat ei või mingil juhul säärase daamidega ära vahetada. Geiša peab vaid ainult oma ilusa laulu, sõbraliku näo ja veetleva olekuga lõbus-tama külalist. Ta pole ka kelnerinna euroopalikus mõttes. Viimaseid ei tunta Jaapanis. Geiša istub külalise laua ääres ning on viimasele meeldivaks partneriks.

Tüdrukud, kes lähevad pärast rahvakooli kõrgemasse tütarlaste õppeasutisse, õpivad seal matemaatikat, füüsikat, keemiat, bioloogiat, joonistust ja võõrkeeli. Peaaegu oleksime unustanud tähtsaima, nimelt tee valmistamise ja hääd kombed. Tee tseremoonia mängib veel praegugi Jaapanis suurt osa. Väga palju võib siin jaapanitarite juures tähelepanna. Teekatlast vee võtmisel peab käsi olema õige nurga all kehaga, teetassid peavad asuma täiesti kindlatel kohtadel ning isegi kimono peab olema ettekirjutatud voltides. Sageli möödub aastaid, enne kui üks tüdruk valdab täieliselt tee keetmist.

Pärast kõrgema tütarlastekooli lõpetamist, valivad väga vähesed iseseisva elukutse. Nad on keskmiselt saanud 17. aastaseks ning 18. aastaseks abiellutakse üldiselt Jaapanis. Väga vähesed õpivad edasi ülikoolis kooliõpetajaks või arstideks.

Nagu öeldud, õpib enamik jaapanitäre abieluõnne tundma juba 10 aastast. Siinjuures ei saa aga kõnelda mehe valikust. Kui korraldatakse koosviibimisi, siis ainult meeste- või ainult naistevahelisi. Kuidas saab aga selliselt üksteist tundma õppida? Ent noored tüdrukud ei tarvitse selle üle muretseda, viimase eest hoolitsevad juba vanemad, tuttavad ja sugulased. Jaapanitari abiellumiseikka jõudmisel hakkavad vanemad vaatama sobiva mehe järele. Ka noore jaapanlasega on sama lugu. Vaa-

Jaapani naine kodus.

datakse ringi ning peetakse nõu, milline tüdruk võib tulla arvesse. Noormehele esitatakse mõningaid tütarlaste ülesvõtteid, mille järele ta otsustab siis ühe või teise kasuks, ilma et oleks noort daami enne näinud. Järgnevalt esitletakse teda mõlemate vanemate juuresolekul noorele tüdrukule, kes häbelikult ja kartlikult ootab oma tulevast meest. Enesestmõistetavalt võivad mõlemad „ei“ öelda, ent tegelikult ei sünni seda peaaegu üldse. Olgu veel mainitud, et päevapilte esitletakse ainult mende.

Kihlus sünnib kohe, kus võetakse vastu rikkalikke kingitusi, mis on aluseks tulevase kodu loomisel. Abieluga algab jaapanitarile uus elujärk. Ta on täiesti perenaine, ainult erandjuhtudel aitab ta meest äris. On ta ema, siis ei tohi ta oma last kasvatada anda ega ka usaldada lapsehoidjale. Lapse kasvatamine on üksi ema ülesanne.

Jaapani tüdrukute kasvatust ja naise elu võib mõista ainult siis täieliselt, kui teada, et kogu jaapani elu ja mõtete keskuseks on perekond. Perekonna keskpunktiks on laps. Laste jaoks töötatakse, lapse ümber keerleb kõik. Nende kasvatuse siht on tüdrukuist teha häid perenaisi ja emasid. Iga jaapanitari soov on teenida riiki emana.

Jüdamete-mäng

ROMAAN

Katrin Holland

Eelmise osa kokkuvõte: Clemens Kerkhofen on maailmakuulus klaverikunstnik, kes veedab suurema osa oma teenija Martin Gey-eriga suurlinnades. Ta naine Babett ja lapsed elavad maal mõisas, mida kutsutakse „Paradiisiks.“ Aegajalt sõidab sinna ka Clemens puhkama.

Londonis viibides kuuleb Kerkhofen ühest majast juhuslikult mööda sammudes viiulimängu ja see meeldib talle niivõrd, et ta otsustab selle inimesega tutvuda, mängijaks osutub keegi prl. Johanna Ridley. Prl. Ridley on andekas viulidaja, kuid ilma muusikalise koolita.

Kerkhofen võimaldab talle Londonis kontserdi lord Frances Cornwelli lossis. Johannal on edu. Peale Johanna kontserti sõidab Kerkhofen oma naise ja laste juurde. Sellest kontserdist olenes Johanna edasiõppimine. Talle võimaldatakse seda Berliini konservatooriumis.

Samal ajal, kui Kerkhofen veedab mõned päevad „Paradiisis“, jõuab Johanna Berliini. Kerkhofen sõidab teda sealt otsima ja toob ta „Paradiisi“.

* *
*

„Või nii,“ kostis Babett, „millest siis? Clemens on nii imelikult muutunud!“

„Eksid.“

Johanna vaatas õrnal pilgul pöörduksele, nagu peaks Kerkhofen iga minut sisse astuma.

„Kas sa ei tahaks mulle öelda, Babett, miks sa ei taha lasta end lahutada?“

„Ei,“ ütles Babett lühidalt.

„Kas minu pärast?“

Babett vaatas Johannale, tundmatule, kaunile Johannale: „Ei. Seda mitte. Ainult — ma ei taha. Ma ei ole naine, kes laseb end lahutada.“

Aga ta teadis, et ta valetas, ja oli midagi, mida ta seni ei olnud pidanud võimalikuks. „Ma ei usu teie armastusse.“

„Piisab et meie temasse usume.“

„Noh, sel juhul võib ju seniselt edasi elada. Kui sa omas armastuses nii kindel oled, Johanna, siis lepi sellega, et nimetad ennast sõbraks ja oled õigustamata varaga õnnelik.“

„Eksid jälle,“ ütles Johanna. Õrn puna kattis tema näo. „Ma ei ole Clemensi sinult võtnud. Sina ise oled ta ära ajanud oma külmuse, oma ükskõiksusega.“

„Kas tema sinule kõike seda jutustas?“ küsis Babett ja kahvatus äkki.

„Küllap ta seda tegi,“ ütles Johanna, „muidu ei oleks ma tema juure läinud.“

See oli tema süü, Babett mõistis küll, kuid ta ei tahtnud seda tunnustada.

„Sa ei ole tütarlaps,“ ütles ta järsku, „kes kannataks välja seda, et ta ei tohi uhke olla.“

„Kas see on häbi asi?“ küsis Johanna. Ta tundis, et teda oli läbi nähtud. Ta ei teadnud veel, et armastus kõik naised üksteisele otse sarnaseks teeb. Ükski tõsiselt armastav naine ei taha varjata oma õnne. Nagu kõik inimesed mõtlematult tahavad oma õnne näidata täies valguses, mõtlematult sealjuures võõra kadeduse hädaohule, tahavad naised ka oma kõige salajasema varandusega väikeselt hiilata. Naine, kes ei saa avalikult tunnustada, vaadake siia, armastan seda meest ja see mees armastab mind, jääb alati eemalseisjaks oma õnnelikumate õdede suhtes. Kuidas muidu oleks seletatav asjaolu, et paljud salaja algatatud armastused järsku muutuvad skandaalideks ja sensatsioonideks?

„Lihtsalt uhkusest,“ ütles Babett, „tahad sa olla proua Clemens Kerkhofen.“

„Ja ainult sellepärast, et sina sellest nimest loobuda ei suvatse, ei tohi meie maitsta täit õnne?“

„Sul on väga suured nõudmised, armas Johanna.“

„Ja sina oled väga väiklane, Babett.“

„Võib-olla, et olen väiklane,“ ütles Babett külmalt, „aga mina lahutuseks oma nõusolekut ei anna, kas kuuled.“

„Aga Babett,“ ütles Johanna, ja ta oli abitu nagu koolilaps, kes peab lahendama näiliselt päris lihtsa matemaatilise ülesande, kuid kuidagi ei mõista, et X ikka ja alati tähendab tundmatut. „Palun ära kõnele rumalusi. Nimeta mulle oma keeldumise põhjus.“

Babett ei vastanud.

Johanna langetas väsinult laud: „Palun sind, Babett,“ kordas ta, „ma ei suuda mõista, miks sa nii kõvasti vastu puikled, pärast nii mitut aastat, millele kestel Clemens enam ei ole kuulunud sinule.“

Ta vaatas Babetile kaua tähelepanelikult ja vaikides. Babett hakkas end tundma halvasti ja järsku ütles Johanna seda, mida Babett kunagi ei olnud enesele tunnistanud: „Sa ei raatsi anda teda minule.“

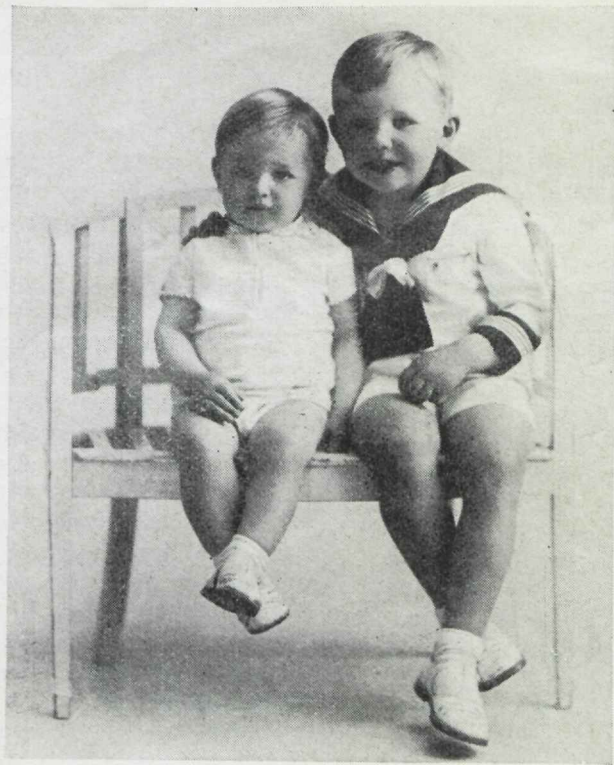
Babeti huuled värisesid meeleheitest. Näis, kui suruks ta selle hirmsa tõsiasja juures vaid vaevu tagasi nuttu.

„Sa ei raatsi anda teda minule.“

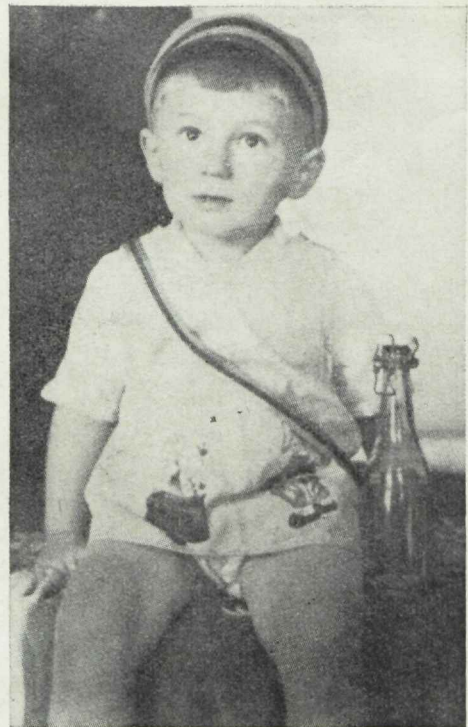
Babett istus, kui oleks järsku terve maja varisenud tema peale ja matnud ta oma müüride alla. Ta haaras kõri järele, kui tahaksid rusud ja suured kivid ta lämmatada. Ja kõlatul häälel ütles

TÕNIS NEEME Tartust.

SVEN-AAGE ja OTTO-PEETER, direktor Rudolf Vesteri pojad Argentiinast.

LOIT, kapten S. Maripuu poeg.

REIN, koolijuhataja Linnu poeg.

KARL, põllumees J. Aaviku poeg Raadilt.

MARET, pagariäri omaniku E. Heideck'i tütar Tartust.

ARVO BERDAU Elvast.

ta, suunates Johannale suured tühjad silmad: „Jah, nii see küll on. Ma ei raatsi teda sinule anda.“

*

Kui kevad saabus, kahtles Babett. Ühtki sõna polnud talle Clemensilt tulnud. Mitte midagi polnud ta kuulnud ja vaid ajalehist, mis ta nüüd pidas, sai ta teada, mis ta tegi.

Ta nägi tema pilti inglise, hollandi ja prantsuse ajalehis ja teadis, et ta oli kontsertreisudel, ja et Johanna teda saatis. Ta luges tema edust, luges samuti Johanna esimesest õhtust, mis oli tõstnud ta suurte tähtede ritta, ja ta mõtles: Johanna on tugevam kui mina. Tema talub sosistusi ja klatši, tema elab temaga koos, nagu talle poleks olemaski riigi seadusi, Babetti ja „Paradiisi“. Nad elavad, nagu see oleks nende oma tahtmine, jääda eluajaks sõbraks ja sõbratariks, nagu polekski sellest midagi, et üks ei või teisest öelda: „Ja, see kuulus Johanna, see on minu naine“ või „Kerkhofen, tuntud orkestrijuh, on minu mees“. Ah, kas see Minu ja Sinu, mis Babett neile keelas, lasi saada neid õnnelikuks?

Võibolla aga nad ei hoolinudki sellest. Võibolla nad ütlesid teineteisest: „See on minu armastam ja see on minu armuke“. Ja kõik teised inimesed ütlesid ja teadsid seda. Ja Babett nägi, kui mõttetult oli tema vastuseis armastusele, mis sai üle kõigest, takistas tema neid millega tahes. Ta ei jooksnud enam läbi metsade ja üle õitsevate aasade ega laulnud „armastan sind“. Sest elu näis talle kohutavalt raske, hall ja rõõmutu, ent tema ei suutnud anda järele... ei suutnud seda. Ja ta jäi jonnakaks ja kangekaelseks. Kui aga saabus suvi ja Clemens ei tulnud, teadis ta, et ta ei tule iialgi enam, kui tema, Babett, jonnib edasi. Ja siiski näis talle võimatu, et ta võiks toetada pea usaldades ja sõbralikult tema õlale, tema omale, kes kuulus teisele naisele.

Lapsed küsisid talt imestades: „Clemensil on aga seekord palju tegemist?“ Ja ta ei osanud neile vastata.

Ent ta ei tahtnud, et Johanna tema võidab, et ta jääb väikeseks, ei tahtnud anda järele, mitte niisama lihtsalt. Ta ei vabanenud lootustest, mis elasid veel ikka tema südame salajamas sapis.

Kui Babett kuulis, et Clemens oli taas Berliinis, helistas ta talle: „Nickil on sarlakid. Kas sa ei tahaks tulla?“

„Endastmõistagi“, ütles Clemens.
 „Nick on haige,“ ütles ta Johannale.
 „Millal sõidad?“ küsis ta.
 „Kõige parem, kui kohe.“
 „Pea sulle midagi kaasa pakkima?“
 „Oh ei, tulen täna õhtul tagasi.“

Kui ta saatis teda alla auto juure, süleles ta teda äkki kirglikult lahtisel tänaval:

„Clemens,“ ütles ta, „sa tuled ju kindlasti?“

Clemens naeris: „Aga Johanna! Loomulikult tulen! Mis sa mõtled?“

Jah, mida mõtles Johanna? Ta vaatas vankrile järele, kuni see kadus tänavanurga taha.

Mõnikord haaras teda kohutav, meelirööviv kartus, et ta nii õnnelik ei võinud olla enam kuigi kaua.

*

Nagu ennegi seisis Babett parvel ja nagu möö-

dunulgi aastal jooksid lapsed talle vastu juubeldava „viimaks ometiga“.

Clemens kohkus: „Kas sa ei öelnud, et Nick on haige, Babett?“ Babett vahtis kohmetult enda ette: „Andesta,“ pomises ta, „ma ei teadnud kindlasti, kas sa muidu tuleksid.“

„Aga milline meeletus, Babett!“ Ta oli selle väikese kooliplikaliku kavaluse üle imelikult liigutatud ja surus tema kätt.

„Paradiis“ on siiski ilus“, ütles ta, kui nad läksid piki armastusteede maja poole.

„See pole minu süü,“ ütles Babett, „et sa ei tule,“ ja lootus läbis teda soojalt ja elustavalt.

„Meil kummalgi on oma põhimõtteid, mida me ei taha murda,“ ütles Clemens ja naeratas veidi. Viimaste nädalate õnn oli teinud ta õrnaks ja leebeks, ja silmapilgul näis talle peaaegu pisut meele, et nad nii täielises vaenus ei leidnud enam ühtki sidet.

„Kas me ei võiks olla head sõbrad, Babett?“ küsis ta.

„Võibolla,“ ütles Babett, „jookske, lapsed. Suured tahavad olla üksi.“

Lapsed läksid pettunult oma teed, sest seekord ei käinud Martin Clemensi eest kauplustes kinke ostmas.

„Lähme aeda.“

Clemens noogutas. Ta viskus tema kõrvale leentooli ja vaatas õrnsinisesse taeva. Kaugenevate lehmade kuljused kõlasid hellalt nende kõrvu. Babett näris heinakõrt.

„Noh,“ küsis Clemens, „mis siis on?“

„Kas armastad veel ikka Johannat?“

„Jah,“ ütles ta, „kuid sellest ärgem rääkigem. Kas sa ei mõista, et see on piinlik ja et ma ei tahaks sind meeleldi haavata?“

„Sul ei tarvitse olla piinlik ja ma tahaksin vaid, et sa vastad mu küsimustele ausalt ja otsest.“

„Hea, püüan.“

Babett nõjatus veel enam tagasi, et Clemens ei näeks tema nägu:

„Kas oled õnnelik?“

„Jah, Babett, olen õnnelik.“

„Kas armastad Johannat?“

„Jah, armastan teda.“

„Ja Johanna armastab sind?“

„Jah, ta armastab mind.“

„Kas tead kindlasti, et armastad teda?“

„Jah, üsna kindlasti.“

„Ja te armastate teineteist ka edaspidi ja olete õnnelikud?“

„Usun juba.“

„Aga sa ei tea seda kindlasti?“

„Aga, Babett, keegi ei või niisuguseid asju kindlasti teada. Neid võib uskuda, võib loota, või soovida.“

„Hm“, ühmatas Babett ja mõtles: „Aga mina olen kindel, et armastan sind kogu oma eluaja!“ Sest ta oli naine ja pealegi veel optimistlik naine, ja kuna ta ei mõistnud Clemensit, tärkas temas suur lootus.

„Nõustun lahutusega, Clemens, kui...“

„Kui...?“ küsis Clemens ja pöördus sel päeval esmakordselt üsna tema poole.

„Vaata,“ ütles Babett ja oli väga punane näost, „ära ole sellepärast kuri, mis nüüd ütlen. Aga ma ei usu hästi teie armastusse ja õnne. Usun ikka

veel, et armastate teineteises muusikat... Johanna näeb sinus oma maestrot ja sina temas ülesannet. Aga ühel päeval on Johanna omaenda maestro, ja isegi siis, kui see kõik poleks tõi ja säiliks teie vastastikune lugupidamine — see, mida sina nimetad armastuseks — usun, et see on vaid möödud kirg. Võibolla ma ei väljenda end küllalt selgesti, ent Johanna on noor ja ilus, ja mina võibolla polnud sulle hea naine, kuid kui — oled vana, ja Johanna. . . Ma ei tea, kas ta suudab olla truu. . . ja. . .“

„Kuhu sa õieti tüürid, Babett?“

Babett vaikus viivuks ja ütles siis:

„Jah, nõustun lahutusega, kuid ainult siis, kui sa mulle töötad, et tahate end proovida.“

„Proovida?“ küsis Clemens mõistmatult.

„Vaata korra,“ vastas Babett kiiresti, „mõtlen, kui olete aasta pärast samahead sõbrad, nagu olime meie, siis oleks õieti mõttetus, et laseme endid lahutada, — siis võiks kõik jääda vana viisi. Kui kirg on aasta pärast kadunud ja alles jääb vaid lugupidamine ja sõprus, siis ju mul ei tarvitse kaotada oma laste isa.“

„Ja kui me Johannaga armastame aasta pärast teineteist samuti nagu praegugi?“

„Siis olen veendunud ja ütlen jah ja aamen kõige kohta.“

„Aga see on ju mõttetus, Babett.“

Ah, Babett ju tahtis loota veel ainukese aastagi. Ta ei tahtnud veel jääda kõrvale. Keegi ei teadnud paremini kui tema, et armastusele ei saa seada mingeid piire. Armastus kas on, või teda pole. . . Aasta pärast võibolla sama hästi kui kümne aasta pärast. Kuid kuna ta nägi, et ta ei suuda Clemensi pärast võidelda, oli ta otsinud seda viimist lahendust. Aasta jooksul võis veel juhtuda palju, ja aasta jooksul ta võib ärgata ja endale öelda:

„Võibolla muutub kõik veel heaks!“

„See pole mõttetus, Clemens! Oleme sageli eri arvamusel, eks? Palun sinult ainult seda ainsat aastat. Kingi ta mulle! Pärast seda aastat teen kõik, mis sa minult nõuad.“

Ta vaatas talle otsa, väikesele hõbeblond Babetile, keda ta kunagi armastas. Ei, ei kõlvanud tundeid, mis kunagi olid olnud, tallata jalgade alla, nagu poleks neid iialgi olnud. Babett polnud teinud talle iialgi haiget. Nad olid vaid kumbki omaette elanud. Keda tuli siin süüdistada? Tal polnud õigust tema palvet tagasi lükata, kuigi see oli rumal ja lapsik.

Kogu aasta. Kogu aasta, pikk aasta! Aga Johanna oli nii noor. Ainus, kellele see aasta oli kõige tähtsam, oli tema ise. Aga see oli kink Babetile. Ta ei saanud talle seda keelata.

„Mind sa ei näe,“ ütles Babett, „ja Johannat sa ei tohi näha. Kõik meie kolm elame selle aasta ainult iseendale, ja mis saab edasi, seda näeme.“

„Hüva,“ ütles Clemens.

„Kas töötad seda mulle?“

„Töötan seda sulle, Babett.“

„Täna sind,“ ütles Babett. „Võin ma sind suudelda, Clemens?“

Saabus õhtu, Clemens valmistus ärasõiduks.

„Nägemiseni,“ hüüdis Babett talle järele.

Ta seisis oma maja astangul ja oli õnnelik, üle mitme kuu jälle kord õnnelik. Nii kerge oli süda, nagu ei ammu enam.

Üks aasta, terve pikk aasta!

Ta hingas sügavasti. Johanna ei näinud välja nii, et ta oleks võinud olla üksi kaksteist kuud, viiskümmend kaks nädalat, kolmsada kuuskümmend viis päeva. Johanna võis olla suur kunstnik, ent ta oli esmajoones neiu, äsja elule ja armastusele ärganud tüdruk. Ja see aasta, mille Clemens Kerkhofen veedab üksi nagu kõik möödunudki aastad, toob ta tagasi mõistuse juure ja „Paradiisi“.

Ja Babett hakkas äkki vilistama.

*

„Muidugi polnud Nick haige,“ ütles Johanna.

Ta lebas päikesepurje all katuseaias.

„Ei,“ ütles Clemens.

„Oleksin teinud samuti,“ tunnustas Johanna.

„Ah, armsam, annaks jumal, et mul poleks tarvis kunagi niisuguseid kavalusi.“

„Seda sul ei tarvitse karta,“ ütles Clemens.

Johanna võttis tema pea kätte vahele: „Seda ei või iialgi teada, Clemens! Seni kui naine ei armasta, on ta õrn, väike lill, mis õitseb vaid teistele rõõmuks. Mõni lill laseb end murda, mõni kaitseb end. Võitluses on kõik vahendid lubatud.“

„Noh,“ vastas Clemens, „tahaksin sind võitlusest hoida, aga kui kunagi peaks tulema võitlus, siis vaata, et jääd vapraks.“

„Kas sa mind muidu enam ei armastaks?“

„Surmaks minus paljugi, kui peaksin sind nägema väikseks ja alatuna.“

„Loodetavasti sa ei unusta, et ka mina olen vaid inimene.“

„Ei. Aga sinus, Johanna, ei tahaks ma iialgi, mitte mingil viisil pettuda.“

„Oo, Clemens,“ ütles Johanna ja pöördus tema poole.

„Babett nõustub lahutusega, kui. . .“

„Kui?“ küsis Johanna äkki hingetult ja istus tardunult, liikumatult.

„Tingimusega, et me ei näe teineteist aasta jooksul.“

„Aga!“ karjatas Johanna, „see ju on võimatu. See on metsik. Terve aasta! See ei lähe, ei iialgi.“

„Ta ei usu meie armastusse. . . tahab panna meid proovile.“

Johanna puhkes kergendatult naerma: „Kas usub ta tõesti, Clemens, et see pole mõeldud tõsiselt? Arvab ta, et ma võiksin sinu unustada mõne teise pärast. . . Ah, Clemens, Babett pole kunagi armastanud.“

„Töötasin talle seda.“

Johanna silmad avardusid kohkunult:

„Töötasid? Clemens, kuidas sa võisid. . .?“

„Mõtlesin sinu peale. Meenus sinu soov, saada kord laps. Mis on aasta, Johanna, — lühike, tühine aasta!“

„See tähendab — sind mitte suudelda, sind mitte näha, sinuga mitte töötada. . . jääda igatsusest haigeks. . . See on väga vilets, äärmiselt ebatarvilik surm. Clemens, kas nõuad minult seda tõsiselt?“

„Ma ei nõua midagi,“ ütles ta, teda enda juure tõmmates. „Minu väike laps, see aasta tabab lõpuks ainult mind. Kuid oleneb sinust, kas tahad vilistada alatiseks Babeti nõustumisele.“

„Suudad sa minust aasta lahus elada?“

(Järgneb.)

Joan Crawford.

Lapsed filmis

Äsja veel võisime näha kinos ameerika beebi-staari Shirley Temple'i „Naervates silmades“, „Väikeses kolonelis“ jne. Shirley on võluv, blond viieaastane nukuke, kes asub sündmuste keskpunktis. See väike tüdrukuke evib loomuliku andena imetlusväärse kindluse ja vabaoleku. Teda juhitakse nii osavalt, et filmis puudub igasugune dressuuri kõrvalmaik. Ikka jälle haarab meid varavalminud talendi ime, mis säilitab oma liigutava lapselikuse raskemaiski stseenes. Ei tule uskuda, et lapsi on vaja kaameraga salaja jälgida, et tabada nende algupärasust ja loomulikkust. Peavad nad ju esitama õpitud osi, kartmatult kujutama teiste laste olemust ja elamusi. Selleks on vaja aga kaunis suurt näitlejalikku annet.

Väikese Jackie Cooganist saadik on pea alati lapsi filmitud, kas täiskasvanute kõrval või omaette gruppidega.

Paljude teiste seas, on Shirley Temple'i naervad silmad vallutanud meie südame. Ta on laps-näitleja, kes mänginud kaasa mitmeis üksikaktides. Shirley on angažeeritud Fox-filmi juure kaheks filmiks aastast, 2500 dollarilise nädalatasuga. Enesestmõistetavalt on suurel väikesel tähel oma hoidja, majake riie-

tus, söögi-, magamis- ja koolitubadega filmiehituste ilusaimas osas, roheline keskel. Ühtlasi on lepingus punkt, mis kohustab Foxi mänguasjade, nukkude, pildiraamatute ja paljude teiste esemete eest hoolitsema. Shirley viimane film oli „Väike kolonel“ Lyonel Barrymorega.

Kõigest kaks ja pool aastat vana ning juba oma üksioleva ema toitja — oli Baby Le Roy. Teda leiutati kuue-kuuselt oma ema juurest, ühes päästearmee kodus. See oli siis, kui Paramount otsis filmi jaoks „Kõik lapsele“ beebit, kes sarnleks teatud määral Maurice Chevalierile. „Mängust“ ei saa säärase beebi juures muidugi juttugi olla, kuid siiski teeb ta vapralt kõik järele, mis ema või manažeer ees teevad. Seda kõike teeb ta nii hurmaval viisil, et ei tundu üldse õpituna. Teda ei huvita tasud ja lepingud, tema soovid piirduvad vaid maisipudru, piima ja porganditega. Ning kui Baby Le Roy ei saa jääkreemi, siis oskab ta tugevasti protesteerida.

Greta Garbo valis kahesaja lapse seast noore „Kuninganna Christine“ osa jaoks seitsme aastase Cora Lue Collins'i. Selle tõttu sai pruuni-juukseline ja sügavalt tume-

IF II

silmaline väike tüdruk ilmale tunuks. Ta on tõeline laps, kes peale oma ema ja õe, armastab mänguasju ja kassikesi üle kõige. Siiski õpib ta omi osi virgalt ning ta ilusaim „mäng“ on filmimine. „Baby Garbo“ osast saadik on ta palju töötanud, nii näiteks „Carnavon'is“ Loretta Youngiga ning viimati „Evelyn Prentice's“ Myrna Loyga.

Hiilgavate väljavaadetega andekas näitleja ja siiski eht poiss, kes ei loobu ka kakelusest, on kaheksa-aastane Jackie Cooper. Lisaks kõigele armastab ta väga ka loomi. Poiss mängis kord Mary Dressleriga. Oma esimeses osas avaldas ta Dresslerile armastust. Sellest ajast tundus ta enesele viimase rüütli ja kaitsjana. „Varanduste saares“ mängis ta koos Wallace Beeryga. Jackie Cooperi võimed ületavad ta vanuse. Olukord äratas nii suurt tähelepanu, et Metro andis talle staarilepingu.

Tuntumaist saksa filmilastest oleks nooremaid üheksa-aastane Petra Unkel, kuulsa tenori Peter Unkeli tütar. Olgugi, et Petra filmib juba kuus aastat, ei evi ta eneses midagi varavalminut. Ta esimene film oli „Väike Rooma kuningas“ Werner Kraussiga. Muuseas esines ta ka filmides „Armastuse meloodia“, „Schuberti laulud“, „Heide koolmeister Uwe Karsten“, „Pappi“ ning „Kutse tantsule“. Lisaks neile on ta esinenud ringhäälinguski. Petra käib meeleldi koolis ning õpib peale kõige muu veel ingliskeelt, klaverimängu, tantsu ja akrobaatikat.

Kord filmi ülesvõtete ajal Grunewaldis nägi Henny Porten väikest kuldblondi lokispeakest ning angažeeris vaevalt kolmeaastase oma järgmise filmi „Violantha“ jaoks. Sest saadik on, nüüd kaheteistkümneme aastane, Inge Landgut mänginud edukalt paljudes filmides. Kõige meelsamini koos tädi Hennyga, näit. „Leegid valetavad“, „Ema armastus“, „Punane latern“, „Õnne fantoom“, „M“, „Preisi kuninganna Luise“, lastefilmis „Emil ja detektiivid“. Lõpuks anti silmapaistvalt andekale üheteistkümneme aastasele peaosale Gerhart Hauptmanni filmis „Hannele taevasoit“. Laval mängis ta „Punamütsikeses“, kooliõpilaste-etendusil peaosas „Turandot'is“ ning ringhäälingus kõneleb ta sageli laste-osi. Meelsamini tahaks ta „midagi üsna hädaohtlikku“ filmida. Muide mängib kõigest hoolimata rõõmsalt nukkudega ning kavatseb saada kord näitlejaks, „kuid üheks täiesti suureks!“

Poistest tuleb mainida neljateistkümneme aastast Siegfried Horst Teetzmanni, kes on mänginud rea filmides, nagu „Emil“, „Kaks taevasinist silma“, „Hiireke“, „Paloma“. Ta on sünkroniseerinud mitu ameerika filmi ning angažeeriti kahe aasta eest Metro poolt mõneks ajaks Hollywoodi. Palju edu omas ta ka laval, nii näit. üheksa aastase „Götz von Berlichingeni“, „Peetrikese kuusõidus“, „Wilhelm

LM

Tellis" j. t. Pea iga nädal esineb ta ringhäälingus.

Kus noore koomiku Hans Richteri tedretähniline nägu punaste juustega silmapiirile kergib, seal rõkkab publik oivalise näitleja üle naerust. Kuid Hans oskab mängida ka tõsiseid osi, näit. filmis „Ühe noormehe seiklusi Poolas.“ Siis on ta esinenud veel pikolona „Valges kimlis“, „Lõuna ekspresis“, „Põlevas saladuses“, „Inglise abielus“, „Kevadparaadis“ j. t. filmides. Münchenis filmis ta Max Schmelinguga „Üks noor tüdruk — üks noor mees.“

Hans ujub ja õngitseb meeleldi, sääljuures omades ka isikliku mootorpaadi. Ta tahab jääda truuks oma kunstnikukutsele ning „saada kord samasuguseks kui Hans Albers!“

Kõik need noored näitlejad on hoolimata filmiateltjee- ja lava-askeldusist, esinemisist ning imetlusist, säilitanud oma lapselikkuse ja loomulikkuse. Seda ei näe üksi nende säravaist silmist, vaid võib ka kõigilt neilt kuulda, kui nad ütlevad: „Me kõik filmime nii kole häameelega!“

KOOMIKUTE FILOSOOFIA STANI LAUREL („DAF“)

Naerda võib paljudel ja väga mitmesugustel põhjustel... Kuid pange tähele: kõige enam naeratakse elus siiski kahjuröömust.

Tõsine kurbus peaks meid vallutama, kui vaadelda, millised halvad iseloomud on meil kõikidel. On keegi liiga paks, näib see meile kohe naljakas, või kannab paljaspea pikka habet, samuti, kui keegi heledas pühapäevakleidis komistub ja porri kukub, kui tuul viib teisel peast mütsi ja kaotaja pikkade metsikute hüpetega järele tormab, kole naljakas, ei ole vähemutki kaastunnet, aina naerame!

Teiste üle naerda on märksa ehtsam, kui et ise sihilikult olla koomiline. Tekitada naeru, on pool teadust. Ei ole kindlasti juhust, et klounid eraelus on pea enamikus äärmiselt tõsised inimesed.

Koomikute-asjaarmastajate koomilisus seisab selles, et nad ise ei aimagi, kui koomilised nad on. Kui nad seda teaksid, naeraksid nad kaasa, ja siis oleks nende seisukord poolevõrra vähem naeruväärne. Seda teab elukutseline koomik, ja seab selle järele oma menu. Mida tõsisemalt ta omi nalju jutustab, seda kindlam on menu. Mida enam kloun nutab saadud kõrvakiilude valus, mida talle jagab tallimees, seda valjumini rõkkab publik.

Ja siis vastolude koomilisus: Naljakas on väike kõhn mees suure paksu naisega. Nalja tekitab vana, hajameelne professor lollaka, kuid habemata koolipõnglasega.

Naerda alati äärmuste üle, tüütab

Jean Harlow.

pikapeale. Koomilisuse tagaplaan on alati filosoofiline. On vähe sellest, et koomik ainult naeruväärne välja näeb. Mis ta teeb ja ütleb, peab omama sügava mõtte, mis jätab kuulajaskonnasse ainet kaalumiseks.

Kui meie filmides Oliver Hardy („Dick“) on paks ja mina kõhn, siis ei ole meie seda mitte ainult väliselt. Oliver Hardy — pean tõendamata — olles eraelus lahke, intelligentne, kiiresti mõtleja inimene ja sealjuures Hollywoodi üks parimaid golfimängijaid, toob filmis esile oma „ümarikkuse“, mida nähes võiks uskuda, et see on loodud Dicki alati lõbusast, ei millegiga ärritavast hingelisest rahust.

Mina olen filmis „kõhnakene“, kuid vabandage — mitte „vaimliselt kõhn“, vaid tolle siduva, sümpaatse naiivsuse mõttes, mis meile nii väga meeldib väikelinnast meid külastama tulnud meie mitte väga ajakohaste tädide ja onude juures, lisades sellele veel portsjoni lapselikku tigidust ja naiivset süütust.

Hea poksija peab oma löögi sihtima nii, et see õigel hetkel avaldaks oma mõju. Koomik peab heitma head ja paha nalja, et see psühholoogilisel momendil kutsuks välja rõkkava naeru. Publikule näib muidugi, et kõik läheb lihtsalt ja nagu iseendast. Tegelikult on aga siin iga liigutus ette ära proovitud ja tema mõjuga arvestatud.

Muidugi, tihti naerab publik ka spontaanselt. See pole ime, kui

oled juba niipalju aastaid olnud koomik — ka hea jalgpallimängija juhtub vahest „instinktiivselt“ lööma värava.

„BENGALI“

„Paramount“ 1935. a. hiigelfilm
pea Eestis linastamisel.

Paramount filmiühingu 1931. a. parim toode „Bengali“ tuleb pea Eestisse etendamisele Tallinnas kino „Bi-Ba-Bo’s“ ja Tartus kino „Metropolis“. Filmi loetakse üheks parimalt õnnestunumaks, nii et teda isegi Briti maailmariigi juubelil ainukesena demonstreeriti Inglise kuningapaarile ja teistele kõrgematele võimukandjaile.

Peaosalistena figureerivad: Cary Cooper, Franchot Tone, Sir Gui Standing ja Kathleen Burke. Filmi tegevustik toimub Indias ja on oma eksootilise sisuga põnev algusest lõpuni.

Uus Frankensteinifilm peaosas Boris Karloffiga.

Boris Karloffiga peaosas õudustefilmil „Frankensteinil“ on linastatud järg, mis kannab päälkirja „Frankensteinil pruut“.

Järg-film oma jubeda sisuga ei jää sugugi maha eelmisest nimekaimust ja töötab kujuneda täielikuks sensatsiooniks selliseid elamusi armastavale publikule.

Film on juba Riias ja tuleb ka pea Eestisse etendamisele.

Tooni Kroon.

„Vanemuise“ ooperilavastus on võitnud omale jälle pääle pikka vaheaega täielise eluõiguse Tooni Krooni kõlalises kandepinnas.

Tooni Kroon on tõeline kunstnik, kes lavalise mängu kõrval köidab meid võrratu häälematerjaliga.

1933. aastal Tallinna Konservatooriumis Aino Tamme lauluklassi lõpetades, siirdus Tooni Kroon koos oma õpetajaga Viini üleilmlikele lauluvõistlusile. Kahe-sajast osavõtjast tuli teisele kohale noor eesti kunstnik, esitades Mozarti, Rimski-Korsakowi ja Schuberti helitööde kõrval ka eesti rahvalaulu „Lauliku lapsepõli“, mis sai erilise menu osaliseks. Kutselise näitlejana töötas Tooni Kroon juba viimasel konservatooriumi aastal oma kodulinnas Narva „Võitlejas“. Esimese arvustuse evis 1927. a. pooleaastase töö järel konservatooriumi õpilas-õhtul. Arvustus pani algajale suuri lootusi. Konservatooriumi lõpetades sõlmis noor kunstnik lepingu Viljandi teater „Ugalaga“, kust 1934. a. sügisel siirdus „Vanemuisesse“. —

Kasutame juhust kõnetada kunstnikku kohviku vestlevas miljöös.

„Kuidas möödusid Teie õpinguaastad?“

„Milline oli tookordne õhkkond konservatooriumis?“

„Õppijad eestlased tasakaalustasid arviliselt muulaste-ga, mistõttu õhkkond oli poolenisti rahvuslik.“

Õpinguaastad möödusid mul Konservatooriumi Naismuusikute Seltsi liikmena. Huvitav on siinkohal ära märkida viimase sisekorra suurt sarnadust eesti naisüliõpilas-organisatsiooniga, evides tegev- ja noorliikme seisuse. Ka oli seltsil seeskantav punane-hõbe-sinine värvipael.“

„On Teil varasemast ajast ka eriharrastusi?“

Tooni Kroon

„Olin koolipõlves veendunud sportlane kõigil aladel. Jooksin 1000 m, 800 m, tõukasin kuuli ja heitsin oda. Mitmeid aastaid püsis minu nimel isegi Eesti kõrgushüppe rekord naistele. Spordiväljakult siirdusin lavale.“

„Milline on olnud Teie suurim lavaline elamus?“

„Suurt loomingulist rõõmu on valmistanud mulle Puccini „Tosca“ ja „Boheem“. Viimane neist oli üldse suureks kunstiliseks võiduks „Vanemuise“ muusikalavastusis. Tehti tööd ja saavutati tagajärgi just „Vanemuise“ murranguajal. Raskusi ületades andis noor lavastaja oma paremat. See oli esimene samm „Vanemuise“ muusikalavastuse uuestsünnile.“

Siinkohal ei saa mainimata jätta „Boheemi“ puhul arvustuse täielist tunnustust Tooni Kroonile. Kunstniku eeleegilises alatoonis leidis Mimi osa läbielatud ja hingestatud tõlgitsuse. Tooni Kroon on suuteline looma tõelist kontakti publikuga.

„Kuidas olete rahul „Vanemuise“ ümberkorraldusi?“ jätkame vestlust.

„Jaa, ei saa võrrelda praegust endisega. „Vanemuine“ evib käesoleval hetkel terve õhkkonna, mis soodustab suuresti töömeeleolu. Tööjaotus on läbi viidud peensuseni tasakaalustatult. Tegevust on kõigile, ka noorile, kellele mullu üldse võimalust ei antud. On arvestatud näitlejatega tööjaotuse suhtes enam kui kunagi varem.“

„Mis on „Vanemuise“ opereti hooaja esilavastuseks?“

„Hooaeg avatakse Robert Stolzi „Veenusega siidis“, Karl Otto lavastusel. See on esmakordseid juhtumeid, kus draamanäitejuht lavastab operetti. Viimase on põhjustanud draamanäitejuhi tahe operetti veidi realistlikumale pinnale viia.“

Kuigi ooperilavastus on mulle lähim, ma siiski rõõmustun osast esilavastuse operetis. On suureks puhkuseks töötada Karl Otto juhatusel, kus kontakt näitleja ja lavastaja vahel on täieline. On selge, puhas rõõm töötada lavastajaga käsikäes.“

„Kes on olnud peamiselt Teie laulupartneriks?“

„Üks nimi — Heino Uuli.“

Arvustus ütles kord: „Nad on laulus laulatatud.“ Meid on lahutanud vaid aasta, mil töötasin Narvas. Koos konservatooriumi lõpetades asusime käima üht teed.“

„Milline on järgmine ooperilavastus „Vanemuises?“

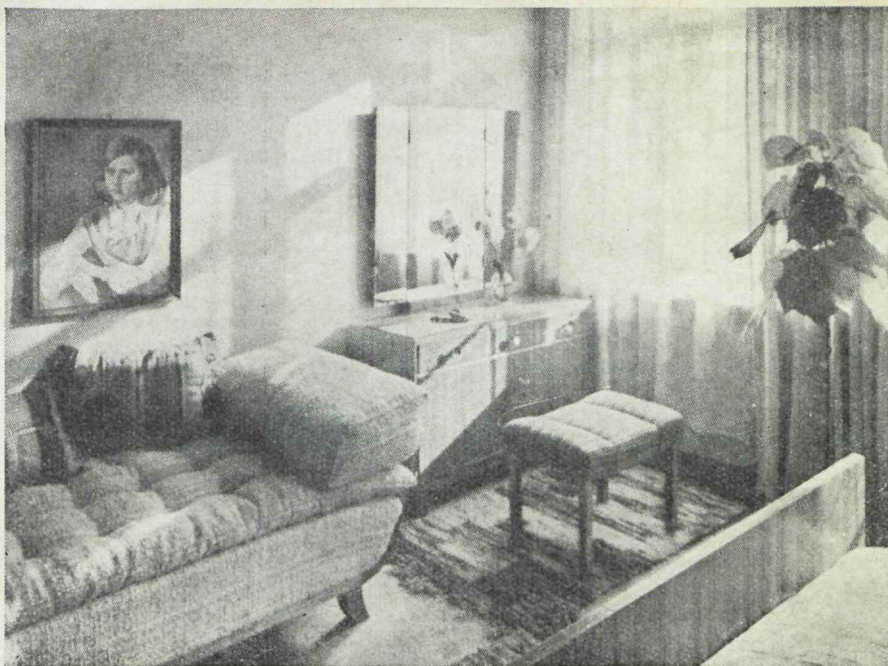
„Järgmiseks osutub Leoncavallo „Pajatsid“ — H. Uuli lavastusel. Evin mainitus Nedda osa.“

„Millised on Teie isiklikud lähemad töökavatsused?“

„Möödunud aasta vabariigi aastapäeval Soomes esinedes sain vastuvõtjailt ettepaneku kontsert-turneeks Soome provintsidesse. Eriliseks osutus huvi eesti rahvalaulude vastu. Kuna teatritöö praegu seob siinsega, siis ei saa ettepaneku teostamine niipea kõne alla tulla. Esimese võimaluse avanedes on mu suuremaks sooviks seda teostada.“

Lähim kavatsus siiski on tänaõhtused „Vikerlased“. —“

Eti Sirg.

Mugav nurk magamistoast.

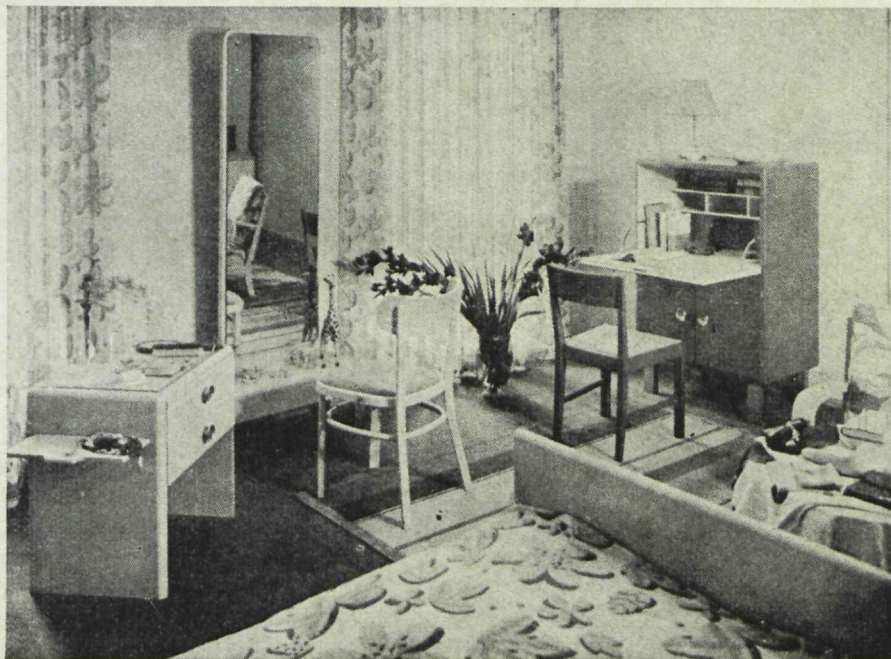
Eeskujulik kappide sisustamine

Eluruumi mugavuse saavutamisel on tähtis kappide sisemuse otstarbekohane jaotus ja hoolikas sisustamine. Kitsamais eluruumes on sellised eeskujuliku majapidamise saavutamiseks määratud arvukad kapid ainult koormaks. Uuemal ajal ehitatakse kapid seina sisse, mis on väga tervitatav nähe. Kuid ka seal, kus seina sisse ehitamine pole võimalik, on moodne ehituskunst leidnud väljapääsu. On olemas täiesti väljaarenenud kapikultuur, kus need maitsekalt valmistatud mööbliesemed vaid täiendavad meie eeskujuliku sissesäadet.

Kappide sisustamise juure tagasi tulles olgu esmajoones juhitud tähelepanu sellele, et lükatavad ukсед on eelistatavamad kui kahepoolega ukсед. Mugav käepide, mida kunagi ei saa asendada võtmega, kergendab vastavalt kapi kasutamist. Kapi sisemuse varustamine elektrilampidega kergendab märksa õhtul või öösel soovitud eseme leidmist. Selles suhtes on õhukesed torulambid otstarbekohasemad, kui tavalised hõõglambid. Kappe vooderdatakse igasuguses kujus — erand, kui nad seest on poleeritud pesemist kannatava materjaliga. Seina sisse ehitatud

kapp on tolmu vastu enam kindlustatud kui tavaline kapp.

Ideaalne pesukapp sisaldab või-

Üksiku daami tuba.

malikult palju ettepoole lahtiseid sahtleid, milliseid saab välja tõmmata ning millede kinnihaaramise pinnale on asetatud väikesed sildikesed sahtli sisu nimetusega. Sääli asuvad ühes sahtlis sukad, mitte kokku rullitult, vaid lamedalt kokku asetatult ja värvitoonide järele reastatult. Teises sahtlis on loorid, pitsid, lilled, paelad jne. Olgu mainitud, et pluuide jaoks on kapis omaette kindlaksmääratud osa, kus nad riidepuile asetatult ripuvad. Ka laua- ja köögipesu jaoks on määratud väljatõmmatavaid sahtleid. See kergendab üksikute esemete võtmist, ilma et peaks segi ajama kogu sahtlit. Riidetekapp peab olema võrdlemisi sügav, et riided rippudes ei oleks alt kahekorra ja ei kortsuks. Sealjuures on kasukate jaoks määratud omaette eraldatud osa. Kingakapp on otstarbekohaselt varustatud õhugaugukestega. Pruugitud pesu jaoks tuleb kapp nii seada, et teda saab ülalt täita, alt tühjendada. Klaasi- ja portselanikapid peavad olema ülevaate ja mugavuse pärast lamedad. Sama nõue on maksev ka raamatukappide kohta. Viimased on nüüd klaaside asemel varustatud raudse võrestikuga, mis kogu seinale annab maalilise võlu.

Abieluõnn ei purune

kui Teie sisustate oma kodu

**P. P. terasmööbli
ja voodilega.**

Ladu ja kontor Tartus, Gustav-Adolfi 1,
telefon 15-40.

Iga „Mareti“ lugeja külastab
söögisaal-kohvikut

Maret

V. Karja 1. Tallinn.

S. Lepasson'i

juuksetööstus

Tartus, Söögitoru nr. 5, vastu Kivisilda.

Sellel lihtsal päevakleidil väärib tähelepanu moodne varrukaloige, krae ja lai kroogitud vöö sametist. Kleidil on seljal väike lõhestus ja krae otsad moodustavad väikese seose, mis kinnitatud metallklipsiga.

Huvitavalt voltidesse pandud laiaäärega viltkübar sügiseks. Kaunistuseks strassist nöel.

Lihtne päevakleit tumedast villasest rüdest, millel ainsaks ilustuseks on huvitavalt väljatöötatud kaelaavause äärestus ees.

Moodne komplekt õhtuks või teatri jaoks, koosneb mustast pikast siidseelikust, valgest kraega pluusist ja kimonojakist, mille varrukatel tagasipöördud valged mansetid.

Sügis, 1*9*3*5 moepildis

Klassiliselt lihtsal õhtukleidil köidab pilku kroogitud ja seotud pluusiosa. Seljal samuti terav väljalõige.

Elegantne päevakleit rišelöö-tikandiga kaunistatud varrukatega, mida võib tikida masinaga või käsitsi.

Moodne talvekübar kolmest küljest ülespöördud äärtega ja ilusa ripsseosega.

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

381. Talvekostüüm tumepruunist pehmest villasest riidest. Ees pannakinnis. Moodsad laiad reväärid on kaetud musta kotiknahaga.
382. Sportlik talvemantel laia vabalkukkuva seljaga. Sisselõigetest läbi pandud vöö on nähtav ainult ees. Meeldiv püstkrae nahast.
383. Elegantne helepruun talvemantel suure karusnahakraega.
384. Lihtne talvemantel villaklokeest, rikkalikkude nahkgarnituuridega.

385. Kaherealine talvemantel topilisest tweedist. Vöö on ainult külgedel. Kraeks mõni suurekarvaline nahk.
386. Moodne talvemantel mustjas-pruunist sametist, suurte nägusalt langevate revääridega ja rebasena-hast kraega.
387. Lihtne, elegantne must talvemantel, kraeks kotiknahk.
388. Jumperkleit mustrilisest angora-jerseyest, kätsed ja vest kaht värvitooni krepist. Kaunistuseks nõöbid.
389. Päevakleit šoti tweedist. Krae ühes seostega ja kätsed siledast pikeest. Krae tepitud. Lai nahkvöö.
390. Nägus pealelõunakleit tomatpunasest kergest villasest riidest. Krae ja kätsed kaht värvi siidkrepist tepitud äärtega ja nõöpkaunistustega.
391. Villane päevakleit huvitava rinnapartiiga, millest

MARET

Daamide üliriideid, kostüüme, mantleid, kasukaid

Soovitab maitsekas valikus

A. Kõst, Tallinn,
Niguliste 16, telefon 429-81

Elegantseid

daamide mantleid

valmistatakse tellimisel oma ja tellija materjalist

F.-a W. Johanson
Vana Posti tän. 7, telefon 434-60

Suures valikus moodsaid mantliriideid ja karusnahku. Soodsad hinnad. Järelmaks võimaldatud.

403 404 405 406 407 408 409 410 411 412

- läbi tõmmatud triibulisest taftist krae üks ots. Vöö lakknahast.
392. Elegantne pealelõunakleit tumerohelisest sametist. Moodne kaelaavaus on vooderdatud halli lameega. Varrukate allosad samuti hallist lameest, tiktud rohelisega.
393. Pealelõunakleit tumepunasest krepp marokäänist. Kaunistuseks suur valge krae käsipiludega. Eesolev seos ja vöö tumedamat tooni siidist.
394. Ennelõunakleit halli-valge topilisest jerseyst. Neli nurksest kaela väljalõikest on läbi tõmmatud nägus värviline siidsall.
395. Elegantne õhtukleit mustast siidsametist. Hästimõjuvana näib kitsas valge nahkriba, millega äärestatud kaela väljalõige. Väike laineline slepp on vooderdatud kas hõbelamee — või valge läikiva siidiga.
396. Lihtne õhtukleit õrnkollasest mattsiidist. Vöö tumepruunist sametist.
397. Varrukateta õhtukleit valgest krepp-satäänist. Sää-

413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427

- rasede õhtukleidi juurde võib kanda värvilist samestist õhtujakikest, kas pikkade või lühikeste varrukatega.
398. Nooruslik õhtukleit, mille materjaliks surah. Rikkalikult volange. Vöö ja lilled sametist.
399. Õhtuseelik ja pluus. Türkiisvärvi siidist, suure seljalõikega pluus ja lihtne must siidseelik moodustavad elegantse õhturiituse.
400. Väike-õhtu- või teatrikleit taftist. Väga nooruslikult mõjuvad lühikesed puhv-varrukad ja suured osadest kokku ömmeldud reväärid.
401. Moodne pealelõunakleit hele- ja kobaltsinisest siidkrepist.
402. Õhtukleit tumesinisest- või mustast taftmuareest, rikkalikult kroogitud varrukatega.
403. Peente voltkaunistustega nägus kodukleit ühevärvilisest riidest.

404. Päevakleit mustast, villakrepist, tepitud heledaga. Mood sobib hästi ka tüsedamatele kujudele.
405. Kodu- või magamispyjama noorele tütarlapsele.
406. Nägus pluus ümmarguse passega. Ees kaks sobivat kinnitusklipsi. Põiki asetatud rinnataskud.
407. Lihtne pluus ruudulisest pesusiidist.
408. Täpilisest riidest öö- või hommikujakk.
409. Tütarlapse öösärk.
410. Hommikukleit helerohelisest flanellist. Garnituurid tumedamat tooni siidist.
411. Pesuriidest kodukleit, suure valge pikeekrae ja kätistega.
412. Helesinisest villakrepist kleit. Moodne tepp-kau-nistus.
- 413—427. Valik mitmesuguseid nägusaid lastemoode.

Tualette ja ülirõivaid Lasteriideid.

Tellim. täitmise kiire ja korralik
Diplomeeritud töäjõud.

elegantseid, moodsate lõigete järele, tellimiste peale valmistatakse. Soovikorral ka kohapealt materjal saadaval.

Moeuudised: käekotid, paelapitsid, lilled, kaelaketid jne.

Moe-ateljee «MARINA»

TALLINN, VIRU TÄN. 14—8, TELEFON 471-77

Kinnaste pesemisest

Puhas kinnas on üks korralikkuse tunnuseid, mispärast tuleb viimase eest ka vastavalt hoolitseda. Siidi, puuvilla või villaste kinnastega tuleb täpsalt samuti käituda, nagu samast materjalist riietega. Järelikult on neid vaja pesta leige veega, rätikus välja väänata, õige kuju anda ning kuivatada. Triikida läbi riide poolniiskelt.

Veidi raskem on seemiskinnaste puhastamine. Pesueht seemiskindad ei karda vett, mistõttu neid pesta võib. Valmistada nõrk seebilahu ning panna kolme kaussi. Pesta kindaid kaks korda ning loputada viimases seebi-vees, millele lisandatud veidi puhast õli või glütseriini. Kindad jäävad pehmemaks, kui neid ei loputata puhta veega ning nahasse jäetakse seepi. Niisuguseid kindaid ei hõõruta, vaid ainult surutakse käte vahel. Järgnevalt puhutakse kinnas õhku täis, antakse õige kuju ja pressitakse puhta käterätiku vahel võimalikult kuivaks ning riputatakse üles. Võib ka kindakuivataja üle tõmmata. Kuivanud nahka hõõruda kergelt kätega või harjata puhta harjaga paar korda vastu- ja päripidi.

Harilikke nahkkindaid võib puhastada nagu seemisnahkseidki. Värvitud kinnaste pesemisest hoiduge nii kaua kui võimalik. Neid on parem puhastada kuivalt. Musti, läikivaid kohti hõõruda liivapaberiga ning harjata üle kareda, kuid mitte väga kareda, harjaga. Ka siis, kui mustus on kõrvaldatud bensiiniga (ettevaatust!) või mõne

muu plekke võtva vedelikuga, tuleb liivapaberiga üle hõõruda. Kõige parem on kinnas kätte tõmmata, siis saab tunda, kui kaugele liivapaberi hõõrumisega võib minna. Kindaid pesta samuti seebilahus, kuivatada pressides rätiku vahel ning siluda mõni aeg kätega. Parema on aga pesemisest täiesti loobuda ning puhastada kindaid bensiinivannis. Kindad panna soojendatud bensiini ning suruda selles hästi välja. Kunagi ei tohi bensiini viia ruumi, kus on tuld. Soojaks tehakse teda lahtise nõuga kuuma vette pannes.

Glassee kindad on vee vastu väga tundlikud, kuna nad on pargitud vees lahustuvate ainetega. Viimased lahustuvad pesemisel. Puhastamisel tõmmata kindad kätte ning hõõruda bensiinis niisutatud flanell-lapiga puhtaks. Bensiini asemel võib tarvitada ka nõrka seebilahu, millest tuleb aga kindaid hästi väljaväänata, nii et nad ei sisaldaks enam vett. Siis hõõruda kindad pehme lapiga käes kuivaks. Väga musti kindaid puhastada bensiini vannis, nagu eelpool kirjeldatud. Selleläbi muutuvad nad ühelajal ka seest puhtaks.

Seannahkseid kindaid tuleb samuti bensiiniga hõõruda ning hiljem läikima hõõruda. Neid võib ka bensiinivannis pesta. Sealjuures peab neid aga hõõrumisega ettevaatlikult ja kiiresti kuivatama, et ei tekiks tumedaid ääri ega plekke.

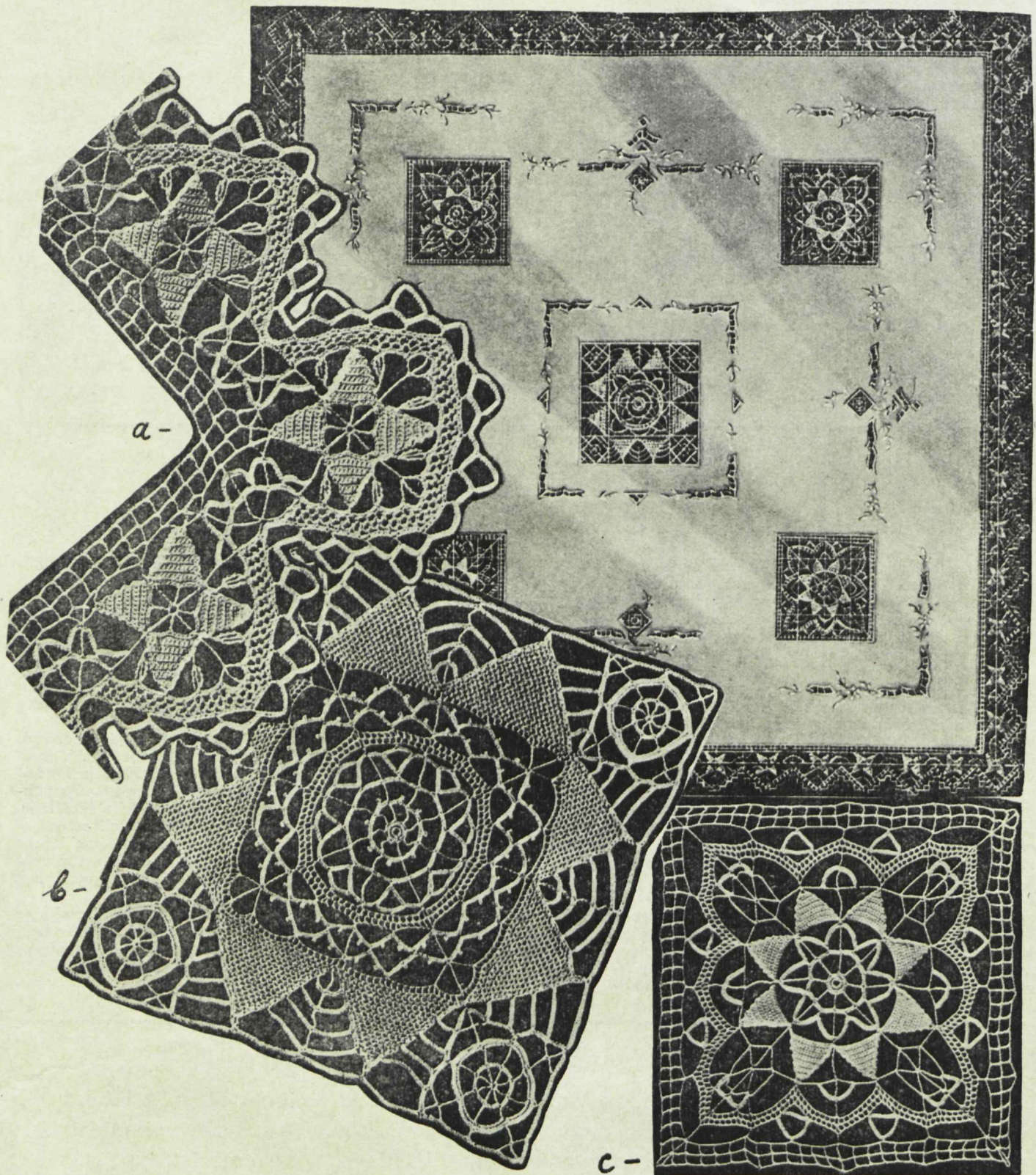
Suur poolehoid, mille «Maret» on saavutanud lühikese ajaga ja teinud temast suurima levikuga naiste ning kodude kuukirja, võimaldab toimetusel oma austatud lugejaid üllatada s. a. novembrist alates

lõike- ja muustrilehega

Lõike- ja muustrileht hakkab ilmuma järjekindlalt iga kuu, kusjuures kuukirja hind jääb endiseks, s. o. 35 snt. üksiknumber.

Kuukiri «MARET»

K Ä S I T Ö Ö

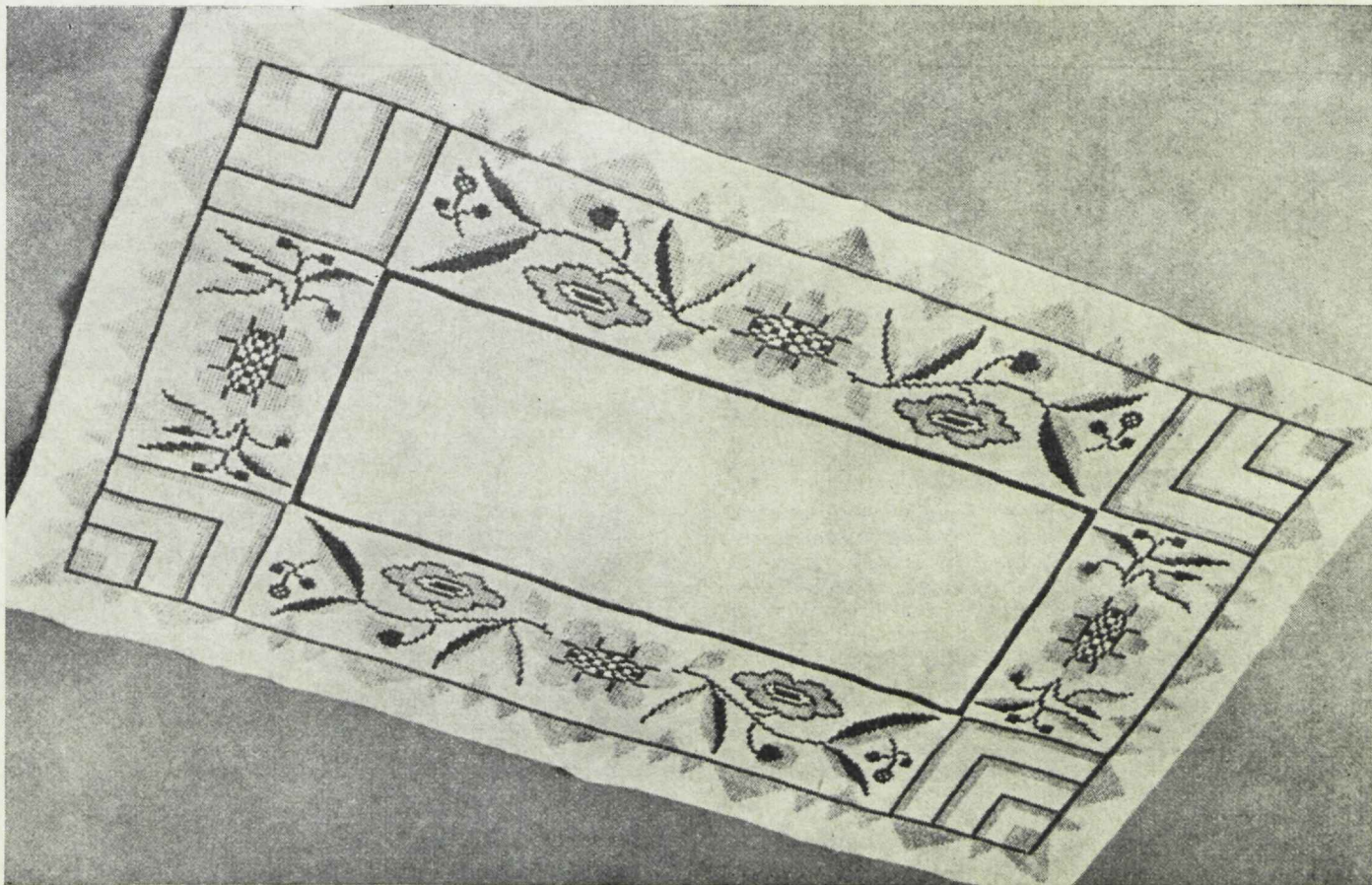

Lina heegelpitsi ja motiividega

See nägus kohvilaudlina on valmistatud peenest valgest linasest riidest. Pits ja motiivid on heegeldatud läikenii nr. 80-st. Äärepitsi laius on kuni 7 sm. (proov a). Lina keskel suurem motiiv (proov b) ja nurkades väikse-

mad motiivid (proov c). Lina on kaunistatud valgetikandi ja rišeljöötöoga. Lina juurde võib valmistada ka väikesed suurätid ühe motiiviga nurgas.

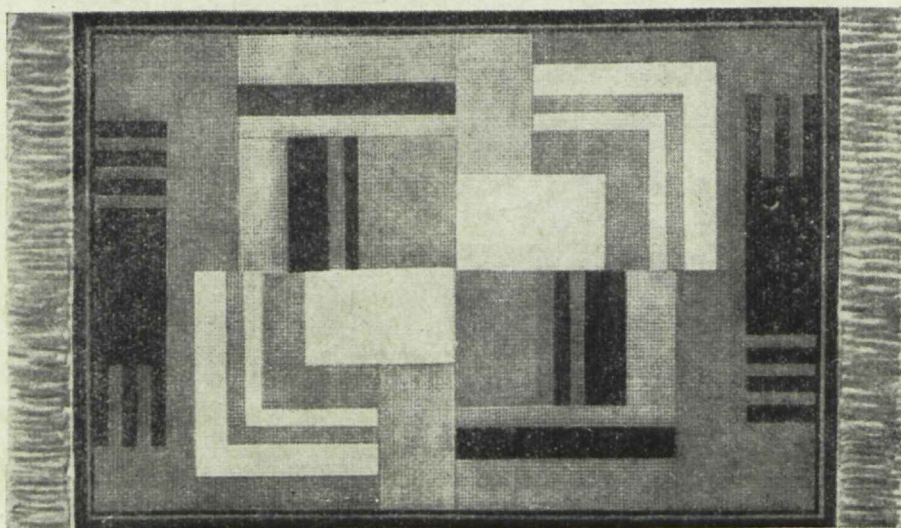
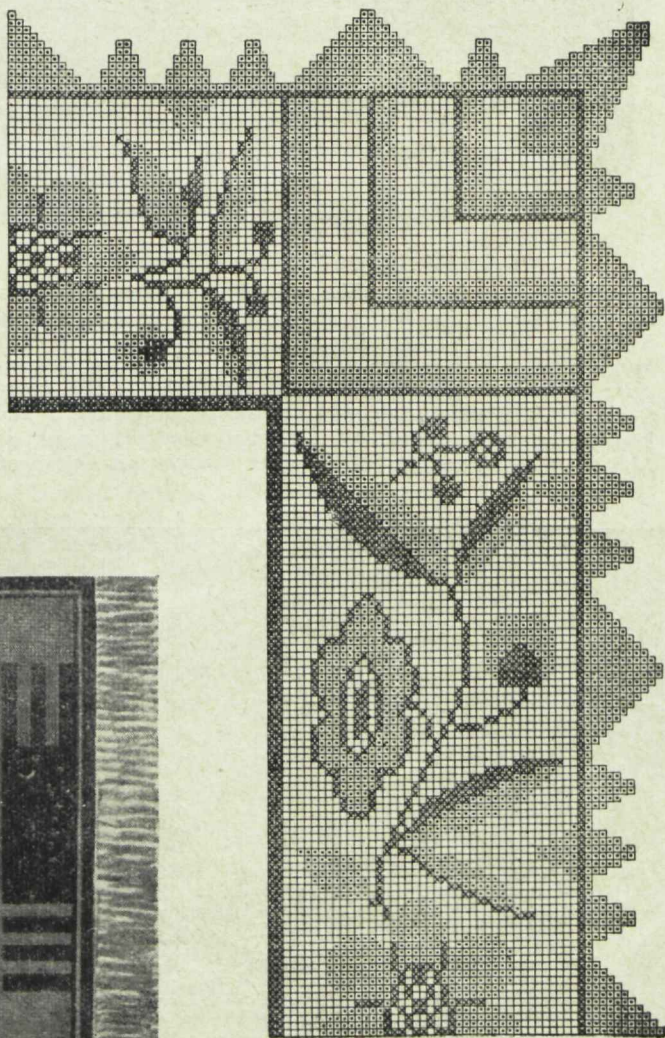
Kaunistatud taskurätte heegelpitside ja piluga.

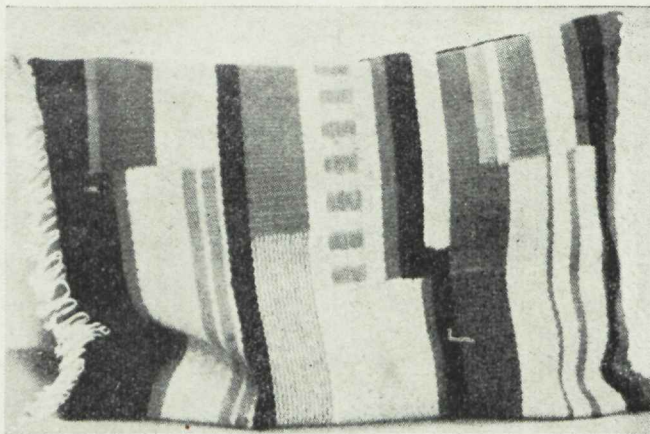
Piklik lina.
Lina on õmmeldud panamariidele ristpistes perleega nr. 5. Iga ruuduke mustrist tähendab kaht koerudukest riidel. Värvideks on ainult kaks värvi: tumesinine ja helesinine. $\frac{1}{4}$ osa mustrist asub kõrval.

MOODSA Mustriga VAIP.

Vaiba suurus on 1 m lai ja 1,5 m pikk ilma narmasteta. Vaipa võib valmistada igas tehnikas, nagu: põimida, torkida, õmmelda rist- ja keelimpistes jne. Värvideks on villatööstus „Ekstra“ värvikaardi järgi järgmised värvid: tumepunane — 52, helepunane — 53, helepunakas hall — 49, keskmine toon — 48, tume toon — 47, mustjaspruun — 55, helepruun — 58, või kollane. Punaste toonide asemel võib tarvitada suure eduga ka siniseid, rohelisi, või roostepruune toone. Muster saadaval 50 sendi eest. Tellimisel juurde märkida, millise tehnika jaoks ja milliste värvidega, siis saadame vastavalt värvi- ja mustri.

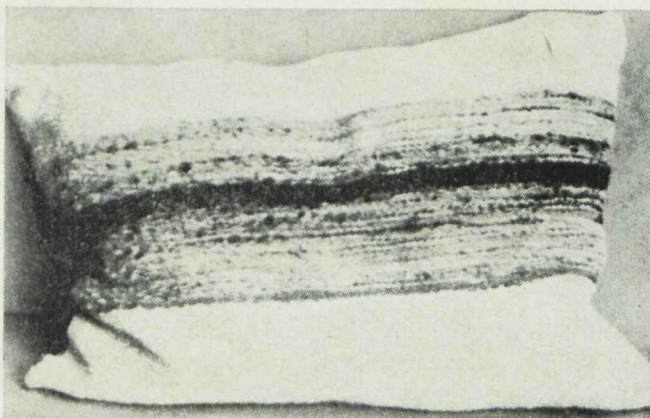

$\frac{1}{4}$ mustrist osa tikitud lina jaoks

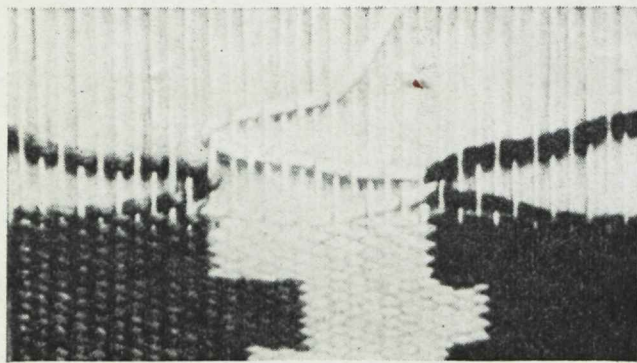
PÕIMITUD SOHVAPADI.

Moodne põimitud padi on labase sidusega ripspindne. Lõimeks nr. 2/16 ja suga nr. 45/1. Värvideks on tume-sinine, helesinine, kuldpruun, beež ja orange. Padi on 46 sm lai ja ilma narmasteta 60 sm pikk. Üksikud värvitriibud seotakse põimimisel, nagu näha proovil. Kui padi valmis, sõlmitakse otstesse lõimest narmad, mis 5 sm. pikad. Tagumine pool võib padjal olla samasugune või mõnest sobivast riidest. Mustrit saab toimetusest 25 sendi eest.

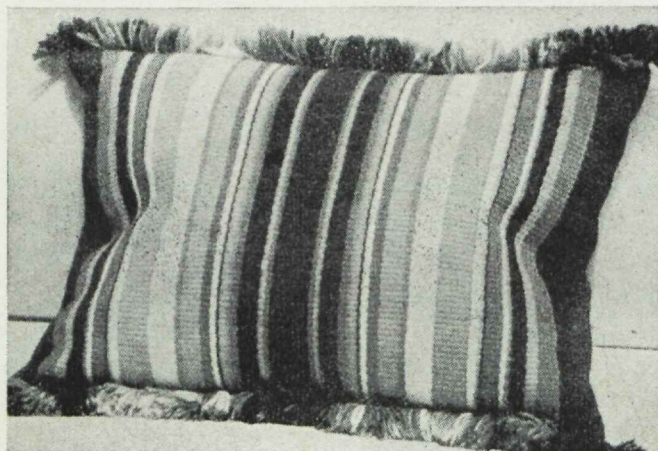

MOODNE KOOTUD SOHVAPADI.

Padjal on labane sidus. Lõimeks hele-beež lõim nr. 2/16 ja suga nr. 45/1. Padja suurus on 54×68 sm. Koeks on valge, valge-helepruun, kollane-tumepruun segi korrutatud ja tumepruun villane lõng. Koetakse järgmiselt: esiteks 20 sm. valget, siis 6 sm. valge-helepr. segu, 5 sm. kollase-tumepruuni segu, 2 sm. tumepruuni, 3 sm. koll.-tumepruuni segu, 4½ sm. valge-helepr. segu ja 13,5 sm. valget. Padja tagumiseks pooleks on hele-beež satään.

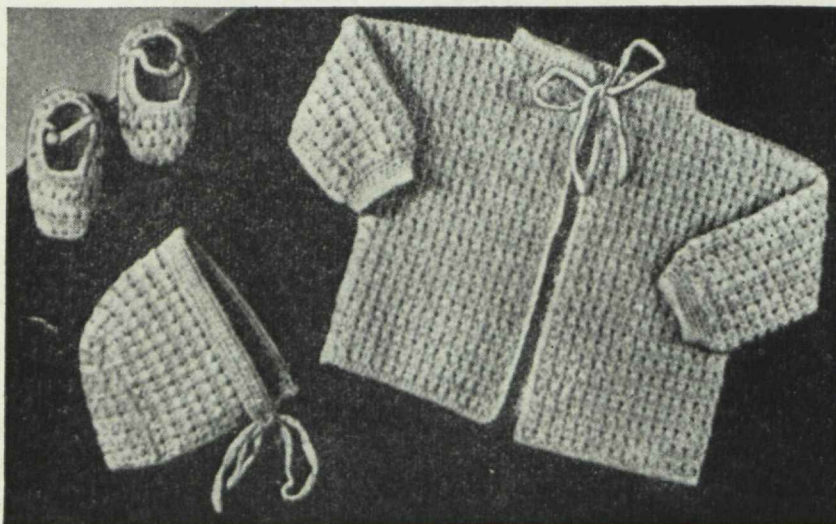

Näide sidumisest põimimisel. Vasakul: mõlemad põime-lõngad keerutatakse sama lõime l. ümber ja paremal: põimelõngad ristuvad.

NÄGUS TRIIBULINE PADI.

Padi on labase sidusega. Lõim 2/16 ja suga nr. 45/1. Värvideks on: tumepruun, keskmine pruun, kollakas-beež, tulipunane ja määrdunud valge. Kudumisel jäetakse narmaste jagu alati silmusena üle, mis pärast lahti lõigatakse. Värvide järjekord kudumisel on järgmine: 3 sm. tumepruuni □, 1,5 sm. keskm. pruuni, 3 sm. tumepr., 1 sm. beeži, 1,2 sm. t.-pruuni, 4 lõnga punast, 4 l. valget, 1,4 sm. keskm. pr., 2 l. punast, 4 l. valget, 1,4 sm keskm. pr., 2 l. tumepr., 4 lõnga beeži, 8 l. valget, 2 l. punast, 2,5 sm. beeži, 2 sm. valget, 6 l. punast, 1,6 sm. beeži, 1 sm. keskm. pruuni, 6 l. valget, 2 l. punast, 2 l. tumepruuni, 8 l. beeži, 4 l. punast, 8 l. keskm. pruuni, 1,6 sm. t.-pruuni, 2 l. punast, 4 l. beeži, 6 l. keskm. pruuni △, 3,3 sm. tumepruuni ja siis △-st kuni □-ni tagasiminevas järjekorras, siis üleminekuks teisele poolele 6½ sm tumepruuni □, 1,2 sm. keskm. pr., 4 l. punast, 1,6 sm. beeži, 1,6 sm. tumepruuni, 6 l. punast, 10 l. keskm. pr., 6 l. valget, 2 l. beeži, 8 l. keskm. pr., 6 l. valget, 2 l. tumepr., 2 l. punast, 1,2 sm. beeži, 2,5 sm. valget, 8 l. punast, 1,6 sm. beeži, 10 l. valget, 1,1 sm. keskm. pr., 2 l. punast, 8 l. valget, 4 l. beeži, 2 l. punast, 4 l. keskm. pr., 2 l. punast, 2 l. tumepr., 4 l. valget, 1,1 sm. keskm. pr., 1,2 sm. t.-pr., 4 l. punast, 6 l. beeži, 8 l. keskm. pr. □, 2 sm. t.-pr. □ kuni □-ni kor-rata tagasiminevas järjekorras ja siis 3 sm. tumepruuni. Nüüd asetatakse padjapooled ülestikku, lõigatakse külgedel olevad silmused lahti ja sõlmitakse, võttes 12 l. esi-ja 12 l. tagumisest poolest.

BEEBIJAKK, MÜTS JA KINGAD.

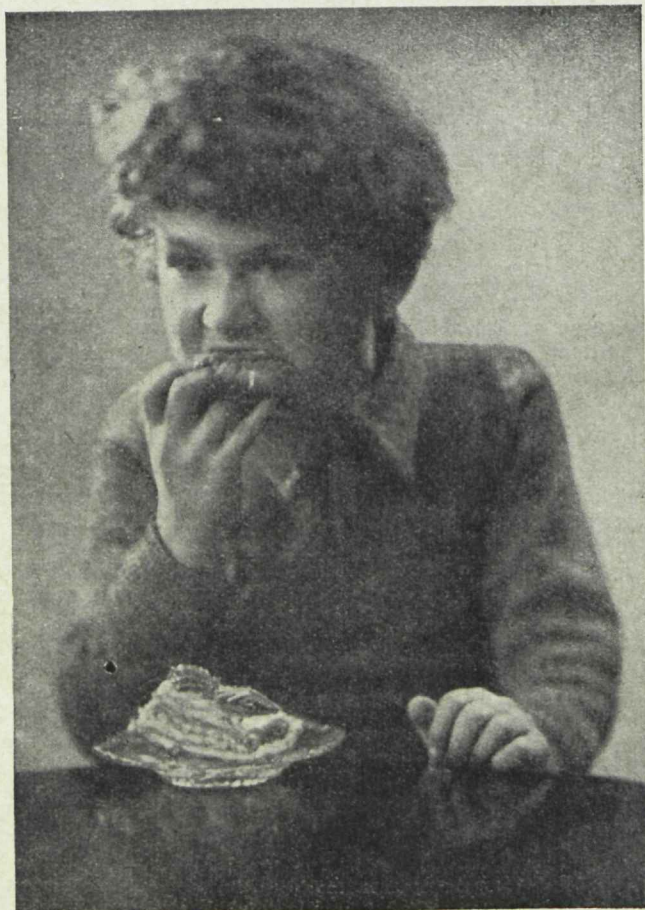
Beebijakk, müts ja kingad on heegeldatud pehmest villasest lõngast juuresoleva heegelproovi järele.

Ärge ärrituge voltide, kiprade ega kanavarvaste üle!

Voldikesed, kibrad ja kanavarbad tekivad ainult siis, kui me õigel ajal midagi nende vastu ette ei võta. Loomulikult evib näomuskulatuuri aastaid vältev töö „sisse lõikava“ mõju. Paljudes iludusvigades oleme ise süüdi. Kui sageli me teeme grimasse, pigistame raske töö juures tugevasti huuli kokku, kortsutame laupa. Kui me oleme haavunud, laseme suunurki vajuda alla. Ning kas teate, mis soodustab kõige enam voldikeste ja kibrakeste tekkimist? See on valitsematu vihahoog, mis palju enam kahjustab, kui kõik muu. Mõnikord naeravad noored daamid taltsutamatault ning tõmbavad sääljuures näo inetult viltu. Teie ei tohi mingil tingimusel naeratada tehtult. Ei tohi ka keelduda loomulikust ja süütust lõbususest. Kuid enesedistsipliin on alati vajaline, kui tahetakse jääda tõesti ilusaks.

Et voldikesi, kiprasid ja kanavarbaid kõrvaldada, selleks peame algama õigelt kohalt — see on kaelalt. Paremal ja vasemal tunnete teie pulseerivaid kaela tuiksooni. Võtke nelja sõrmega, põialt vabaks jättes veidi rasvast kreemi ja alake kaelal kaares liigutustega masseerimist. Ülesminnes jõuate välja tuiksoonele. Viimast võite rahulikult sõrmedega kaasa masseerida. Kui tugevasti tohite teie peale rõhuda? See tuleb iseenesest, kui toetate pöidla õlaluule ja siis kaarjate liigutustega algate — esmalt paremal, siis vasemal pool, algul parema, siis vasema käega. Seda ning kõiki järgnevaid näpunäiteid tehke neli nädalat igal õhtul enne voodisse minekut.

Kastke rätik külma vette, seadke ta kokku (nagu kompressi), pigistage kuivaks ja pange kaela ümber, nii tihedasti kui saate. Keerake seljapool kokku ja hoidke umbes üks minut. Siis võtke ära ning teie näete, kuidas veri valgub teile näkku — vereringe on elav ja tõmbab naha pingule. Nüüd määrige rasvast kreemi kogu kaelale, lõuale, põskedele, üles kuni laubani. Võtke kolmele sõrmele oasuurune tükk rasvast kreemi ning hõõruge teda näole. Pange mõlemad pöidlad kahelepoole lõua alla

MEELEPÄRANE MENÜÜ

Poisu J. Lill'e kondiitriäris kooke süües maiustamas.

ning hõõruge sõrmedega üsna õrnalt suunurgast nina poole. Teie teete sealjuures iseenesest ovaalseid, kaarjaid liigutusi. Nii kaotate naeruvolt — nina ja suunurga vahel olevat joont. Kanavarvastega silmanurkades ja silmade all tuleb toimida samuti. Siin tarvitage ainult keskmist sõrme, võtke sellele kreemi ning tõmmake nina juure poolt, alumise lau alt kaares oimuluu poole. Lõpuks tõmmake lainelise joonena üle otsmiku oimuluu poole, nüüd võtke külmast veest rätik, väänake kuivaks, tehke lahti, pisardage mõne tilga näoveega ja pange kiiresti üle kogu näo. Teie ehmate sealjuures veidi, aga see just ongi häa. Hoidke rätikut vasema käega kuklapool kinni ja silitage paremaga õrnalt ülespoole — s. t. lõualt põskede ja lauba poole. Siis eemaldage rätik, võtke veidi vatti ja puhastage sellega ettevaatlikult nägu kreemist. Viiminutiline paus. Järgnevalt uuesti rasvast kreemi näole määrada ja voodisse. Kogu see toiming ei kesta kauem kui kümme minutit. Ravi tulemused on kohe näha. Kuid püsivaks jäävad nad alles siis, kui teie kaks korda nädalas nii täiesti reeglipäraselt toimite. Ja siis, nagu öeldud — enesevalitsemist! Mitte kurjalt ja vihaselt nägu tõmmata, mitte naerdes arvutuid volte teha! Ilu tuleb alati ainult valitsetud näojoonte juures nähtavale.

Teie nägu ükski aga ei aita. Ka on tähtis teie kehahoid. Ärge laske kunagi paremat või vasemat õlga rippuda, nii omate kergesti moonutatud ilme. Eriti ametis olijal juhtub see sageli, et nad lasevad üht õlga rippuda ja painutavad vastaspoolse puusa välja. Säärane seisak moonutab kehakuju, ühes sellega ka näoilmet, kusjuures tuleb nähtavale rida voldikesi, kibrakesi ja kanavarbaid, milliseid sugugi vaja pole. Järjekult, tähelepanu mitte ükski näole või kaelale, vaid ka ilusale kehahoiule!

Lõpuks veel väga tähtis märkus, mis iga ravi põhisäädus peaks olema: kõik vahendid, mida kasutate, olgu puhtad ja hügieenilised. Sulgege alati karbikesed ja tuubikesed, millistes on kreem. Samuti korgitage pudelid. Teie tualettlaud peaks olema kaetud klaasplaadiga, mida saab igapäev äravõtta ja puhastada. Tarvitatud vatt ära visata, rätikuid peale tarvitamist kohe pesta.

Mõelge ka juustele. Need siduda igakord kinni enne kosmeetilist ravimist. Jääb kreem ööseks näole, peab juukseid paelaga kinni siduma, muidu võtavad nad enestesse liiga palju kreemi. Puhtus kõige laiemas mõttes on kogu kosmeetika kindel alus.

NÄONAHA RAVI.

Näonaha eest hoolitsemine on vana kunst ja alati moes olnud. Seda tehakse tänapäev mitmeti ja isemoodi kui vanasti. Raviviisid muutuvad iga päev ja sellega ka ravi tagajärjed. Paljud on minu poole pöördunud, et millist ravimeetodi pooldada ja tarvitada.

Siinjuures lühike seletus sellest osast naharavist, mis igäüks naha hoolitsemisel ise igapäev teha saab. Suurim mure on alati olnud nahale ilmuvad kortsud ja suured nahaaugud. Selleks süüdi on kosmeetilised vahendid, mis naha muudavad kuivaks, karedaks ja vähe paenduvaks.

Ilus nahk olgu pehme, sile, elastne. Seda võib igäüks koduselt nahka ravides saavutada. Raviviis olgu kõige lihtsam ja loomulikum, ilma raskete kosmeetiliste salvideta.

Selleks leiduv parim vahend, mis õige ammu tuntud, on taimemahlad, ja eriti kurgimahl. Kurgimahl teeb naha peeneks, elastseks, nahaaugud tõmbuvad pea silmanähtavalt kokku ja mõne aja tarvitamisel muutub nahk endiselt siledaks, peeneks ja paenduvaks. Seda värsket kurgimahla võib igäüks „takema kurgimahla“ nime all vabamüügilt saada. Kurgimahlaga nahka niisutada võib mitu korda päevas ja et saavutada veel peene ja ravitud naha ilmet, on soovitatav takema delila kreemiga nahk üle siluda ja ise kuivada lasta. Sellel raviviisil kaovad peened nahakortsud silmade ümbruses ja igäüks tunneb, et nahk näol ei ole kare, kange ega paendumatu, kui iga miimiline liigutus lõikab peeni teravajoonelisi kortse nahale, vaid nahk on värsk, pehme ja õrn. Puuder katab peensileda naha õrna, märkamatu korrana ja ei torka iialgi nii eemaletõukavalt silma, kui kore nahk värvi- ja puudrikorra alt.

Niipalju näonaha ravist kodusel teel, kui nahal puuduvad igasugused komedoonid, vistrikud ja nahahaigused.

Dr. Hermann.

Katsetage meie köögiga

Kodusest vorstide valmistamisest

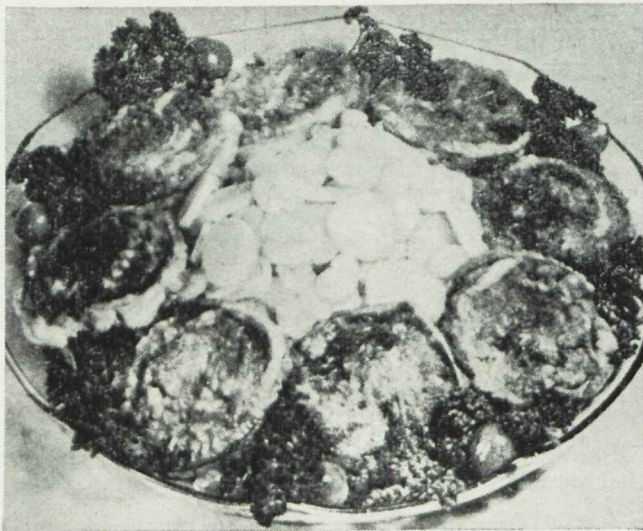
Sügisel, kus saabub sigade tapmise hooaeg maal, valmistab nii mõnelegi perenaisele muret, kuidas kõiki tooteid otstarbekohaselt ja maittsvalt kasutada. Selleks võib valmistada väga mitmesuguseid maitsvaid vorste kodusel teel. Ja linnaperenainegi võib vahete-vahel valmistada mõne maitsva pala. Selleks mõningaid retsepte:

TAILIHA VORST.

Võetakse 2 kg rasvast- ja 3 kg tailiha ja aetakse 2 korda läbi hakkmasina. Sinna juurde lisatakse nüüd 8 gr. salpeetrit, 10 gr. suhkrut, 100—200 gr. soola ja 15 gr. pipart ja 10 gr. köömneid. Mass hõõrutakse hästi segi, et ta tihe oleks ja täidetakse soolde. Soolte asemel võib tarvitada cellofaan-sooli. Enne tarvitamist cellofaan-sooled külma veega läbi lasta, õhk läbi puhuda ja pigistada. Mida rasvasem täitemass — seda lodevamalt täita ja vorst kinni siduda. Siis hoida suitsus mõni päev, kuid mitte üle 19° soojas, siis sulab rasv välja.

VERIVORST.

Selle vorsti valmistamisel võib ära kasutada kõiki liha ülejääke keedetult. Soovitatav ka kamarat lisada. Liha ajada läbi hakkmasina, 3 kg lihale tuleb lisada 1 ltr.

Verivorst.

verd, ½ l. lihaleent, 90 gr. soola, 2 teelusikatäit pipart ja majoraani, 1 tl. peenendatud nelke ja muskaati. Segu täita soolde ja keeta kuni torkamisel enam verd ei tule. Võib tarvitada värskelt ja ka suitsetatult. Mida rohkem seakamarat lisatud, seda kõvem saab vorst.

TANGUVORST.

½ kg. läbikasvanud kõhuliha 1½ ltr. vees 1 sibula, soola, mõne pipra- ja vürtsiteraga pehmeks keeta. Liha välja võtta ja leem läbikurnata. Nüüd lisada leemesse

500 gr. tangu ja pehmeks pudruks hautada. Jahtunud liha kuupideks lõikuda ja pudrugaga segada. Lisada ½ ltr. verd, segi hõõruda ja maitsestada majoraanis soola ja pipraga. Mass täita sooltesse ja ½ tundi soola vees tasasel tulel keeta.

MAKSAVORST.

Kui soovitakse roosavärvilist maksavorsti, siis tuleb toores maks ja liha soolata ja 12 tundi seista lasta. Valgeisulise vorsti saame, kui tükeldatud maksa hõõruda keedetult enne tarvitamist kuni halliks muutub ja siis veidi soola lisada.

Võtta kokku 4 kg maksa, kõhu- või pealiha ja kee-

Maksavorst.

detakse, ¾ kg väikesteks kuupideks lõigatud pekki, 150 gr. soola, 2 tl. majoraani, valget pipart, veidi sibulat ja ¼ l. lihaleent. Ained aetakse 2 korda läbi hakkmasina ja segatakse hästi maitseainetega segi. Täidetakse sooltesse ja lastakse ½ tundi kuumas vees tõmmata. Mitte sissetorkeid teha!

SAIAVORST.

½ kg. läbikasvanud sealihaga sibula, soola ja vürtsiga pehmeks keeta ja kuupideks lõikuda. 8—10 saia ka kuupideks lõikuda, lisada liha, veidi lihaleent, 1 ltr. verd, majoraani, soola ja pipart ja segada hästi läbi. Segu ei tohi liiga vedel olla, sellepärast lihaleeme lisamisel ettevaatlik olla. Täita sooltesse ja keeta ½ tundi.

Serveerides seda vorsti praetud kartulite ja mõne salatiga saame maitsva õhtusöögi.

L.

KÕRVITSATEST

Kõrvitsapeenar on väikese aia uhkuseks. Iga aednik rõõmustub, nähes kevadkülmade eest hästi hoitud taimekest kasvamas, õitsemas ja vilja kandmas.

Kõrvits vajab aga enne lauale toomist ümbertöötamist. Ta maitsvaks muutmise võlu seisab meie kätes. Kõrvits ei sisalda palju toitaineid. Suurima protsendi hulga moodustab vesi. Ent siiski ollakse rõõmus, kui talvel serveeritakse lihatoitude kõrval vahelduseks kõrvitsa salatit. Kõrvits omab veel ühe hea külje: teda võib mõneks ajaks seisma jätta ning alles hiljem ümbertöötama

hakata, kui kõik teised sissetegemised on juba lõppenud. Teda saab kasutada värskenaigi mitmel kujul. Selleks esitame mõningaid häid retsepte:

Kõrvitsa aiavili. Valminud kõrvits koorida, puhastada kiudest ja seemneist. Lõigata sõrmepikkusteks ribadeks ja keeta lihaleemes pehmeks. Sulavõile lisandada jahu, segada leemele juure ning maitsestada sidruni või äädikaga, suhkruga ja pipraga, nii et tekib tugev magushapu maitse. Lõpuks lisada üks kuni kaks munavalget ning veidi koort. Serveerida saiatükikestega.

Kõrvitsa vorm. $\frac{3}{4}$ kg. sea- või loomafileed lõigata peenteks viiludeks ja täita nendega pooleni tulekindel võitatud vorm. Riputada üle pipra, soola ja peenekshakitud sibulatega. Toores kõrvits koorida ning riivida. Segada rikkalikult riivitud juustuga ning panna lihale sõrmpaksune kord. Pealmiseks kihiks tomativiile. Järgneb ülejäänud liha kihistamine, mis samuti riputada üle pipra, soola ja hakitud sibulaga. Kogu vorm üle valada $\frac{1}{4}$ liitri hapukoorega. Lõpuks katta paksu kihi riivitud juustuga, ühes võitükikestega. Küpsetada praeahjus keskmises kuumuses kuni liha on pehme.

Kõrvitsa tort. Võitatud tordivorm täita muretaignaga. $\frac{3}{4}$ kg. kõrvitsaliha lõigata peenteks viiludeks ning valada rummiga üle. Tunni aja pärast viilud välja võtta ning panna sõelale. Järgnevalt keeta nad 250 gr. õhukesteks viiludeks lõigatud õunte, 60 gr. või ning maitse järele suhkruga ja ühe sidruniviiluga, pehmeks. Jahtunud segu panna pooleldi küpsenud muretaignale ning katta paksu kihi piimariisiga. Küpsetada parajas kuu-

Kõrvitsatort.

muses — kuni muretaigen omandab kuldkollase värvi. Tordi järele vaatamisel ei tohi teda ahjust välja võtta. Jahtunud tort katta paksu punasesõstra želeeaga ning kaunistada vahukoorega.

Kõrvitsaviilud liha-täidisega. Pekk lõigata suurteks mitte väga paksudeks viiludeks. Asetatakse poolele viilule õhuke kiht kõrvitsalõike, siis nendele hästi paksu hakkliha segu ning jälle kõrvitsalõike. Katta täitmata pekilõigu poolega ja kinnitada väikese küpsetusorgiga või peene puupulgaga. Järgnevalt panna nad, ilma rasva või mingi vedeliku lisanduseta, madalale pannile. Kui pekk hakkab andma juba rasva, lisada juure peeneks lõigatud sibulaid. Peki alumiste külgede pruunistumisel keerata nad ümber, valades aegajalt üle rasvaga

ning küpsetada kuni valmis. Täidiseks võib tarvitada ükskõik millist hästi võrtsitatud lihasegu.

Kõrvitsa praejäänustega. Kõrvitsalõike keeta lihaleemes. Panna ühes poolpehmeks keedetud riisi, hakitud praejäänuste ning frikasee kastmega kihtimisi vormi. Riputada üle riivleivaga, katta võitükikestega ning küpsetada mõni aeg praeahjus. Serveerida tugeva tomati kastmega.

Kõrvitsa koogid. Kolmest munast, ühest tassist jahust ja vähesest piimast teha paks munakoogitaigen. Sellele lisandage kaks tassi kõrvitsapudru ja (kõrvits keeta vähese suhkruga ja äädika lisandusega lahuses ning läbi sõela hõõruda), $\frac{1}{2}$ tassi suhkrut. Kuumas rasvas küpsetada väikseid lusikakooke. Pärast riputada üle suhkruga.

Kõrvitsa magusroog. Kõrvits keeta aeglaselt suhkruga lahuses pehmeks ning hõõruda läbi sõela. Puder ei tohi olla liig vedel. Maitse järele juure lisada tuhksuhkrut ning sidrunimahla ja lüüa vahule. Segada vahukoorega. Kaunistada koore, želee või puuviljaga ning asetada külma kätte.

MAKSAKLIMBID SUPIS.

$\frac{1}{2}$ kg maksa hautatakse ja aetakse läbi hakkmasina ühes piimas leotatud saiaiga. 50 gr. võid hõõrutakse vahule, lisatakse üks muna ja maksasegu ja maitsestatakse soola, pipra, majoraani ja muskaadiga. Vormitakse väikesed klumbid ja keedetakse 5 min. lihaleemes. Soovikorral võib supile lisada veel riisi või kartuleid.

KÜLM VENE SUPP.

Punased söögipeedid lõigatakse peenteks ribadeks ja keedetakse 1,5 ltr. vees pehmeks. Lisatakse maitse järgi veidi äädikat, soola ja suhkrut ja lastakse jahtuda. Enne laualeandmist lisatakse 3 spl. haput koort, peenendatud tilli ja murulauku või ka hästi peeneks riivitud sibulat ja peeneks lõigatud piprakurke.

LEIVAVORM PLOOMIDE VÕI ÕUNTEGA.

Vananenud leib tükeldatakse, valatakse üle $\frac{3}{4}$ l. keeva piimaga ja hõõrutakse pudruks. 100 gr. võid, 150 gr. suhkrut ja 3 munakollast hõõrutakse vahule, lisatakse veidi riivitud sidrunikoort, 1 kl. haput koort ja segatakse kõik leivapudruga segi. $\frac{1}{2}$ —1 kg. kuivatatud ploome või õunu keedetakse poolpehmeks ja lisatakse lõpuks segule 3 vahustatud munavalget. Küpsetatakse vormis. Süüakse soojalt kaneelisuhkruga ja piimaga.

MELONI KOMPOTT.

Melon jaotatakse ja puhastatakse seemnetest. $\frac{1}{4}$ l. vett, ühe sidruni saht ja 150 gr. suhkrut keedetakse hästi läbi. Valatakse üle meloni lõikude ja lastakse jahtuda. Siis keedetakse vedelik uuesti üles ja valatakse jälle melonilõikudele peale. Jahutatakse hästi külmas kohas. Soovikorral võib maitseks lisada veel 1 spl. täis konjakit.

SEAROLAAD MAKSAGA.

Ained: 4 tükki seašnitslit, 200 gr. maksa, soola, 1 väike sibul, 80 gr. võid ja $\frac{1}{2}$ l. haput koort. Liha klopitakse ja riputatakse üle pipra ja soolaga. Nüüd hõõrutakse keenu maks ja sibul peeneks ja kaetakse liha viilud selle pudruga, rullitakse kokku ja pruunistatakse võis ümber ringi pruuniks. Lisatakse veidi vett ja osa koort ja hautatakse pehmeks. Lõpeks lisatakse kastmele veidi jahu ja ülejäänud koor.

VASIKALIHA VORM.

400 gr. vasikaliha ja 100 gr. sealihahakitakse. 70 gr. võist, 50 gr. jahust, $\frac{1}{2}$ kl. piimast valmistatakse katlapõhjas paks pudru ja lastakse jahtuda. Segatakse lihaga. 3 munakollast klopitakse lahti, lisatakse võimaluse korral veidi hakitud seeni ja segatakse lihale juurde. Lõpeks lisatakse vahustatud munavalge ja täidetakse määratud vormi. Keedetakse vormiga kuumas vees kuni $\frac{3}{4}$ tundi. Süüakse aiaviljaga.

Kuidas pesta ja triikida

Pikee pesemisest.

a) Pesemine ja tärgeldamine. Ka suure pesu aeg võib valgeid kraesid, kätiseid, vaheosi ning pluuse pesta. Nad ei tohi aga sattuda sealjuures tärgelise nõusse, kuna pesutärgelis jätab niiskel triikimisel kergesti plekke. Mõne krae kohta lahustada ½ liitris leiges vees ½ tl. tärgelist ning sellesse piimasesse vedelikku panna loputatud, märjad esemed, nii et nad on täielikult kaetud. Neid ei väänata välja, vaid pigistatakse kergelt froteerätiku vahel.

b) Triikimine. Nõudeid pikee triikimise juures: pehme alus, sellel valge rätik. Veel niiskele esemele anda õige kuju. Alata mitte väga palava rauaga. Kogu triikimise osavus seisab pööramises, tõmbamises ja vajutamises. Alati alustada nurkadest ning väikseid ilustisi esmajoones triikida! Vähemate ja suuremate seoste eemaldamine on küll tülikas, kuid hoiab ära pahandusi, kuna muidu ei saa vältida ebasoovitavaid vajutus-kortse. Siledaks triigitult, värskelt seotult või väheste pistetega õmmeldult, näib krae täiesti uuenä.

Pluuside pesemine.

a) Matt krepp. Pesta ainult leiges seebihelvetes vees. Mitte väänata ega hõõruda. Kuivatada rätiku vahel, triikida vasemalt poolt, kuna paremalt triikides võib kahjustada siidi. Esmajoones alata väikeste osadega, näit. vööga, rüüsidega kätel ja kaelusega. Kuna matt krepp venib, siis ka siin tõmbamise ja pööramisega anda riidele endine kuju.

b) Lääkiv kunstiid. Pesta nagu eelmist. Triikida võib aga paremalt poolt. Kaeluse väljalõike juures alata esimeste rüüsidega, siis triikida siledat vaheosa, järgmist rüüsi, jne.

c) Tooressiid. Pesemisel ja loputamisel mitte kunagi väänata, kuna kuivanud volte on võimata välja triikida. Kui mõni komplitseeritum kleit kuivab triikides liig ruttu, siis mähkida uuesti niiskesse rätikusse. Alati triikida vasemalt poolt — või läbi rätiku.

Puuvilja plekkide kõrvaldamisest.

Linasest riidest eemaldada puuvilja plekke valgete ubade mageda keeduveega, kusjuures lihtsalt pleki kohta selle veega pestakse. Ehk asetada vihmavees valmistatud seebipudru plekile, raputada veidi potast üle ning lasta seista üks päev. Sellele järgneb põhjalik pesemine sooja veega.

Vanemaid puuvilja plekke asetada ööseks hapu-piimasse, selle järele hõõruda võiga ning mõne tunni pärast pesta kuumas veega.

Siidis olevaid plekke niisutada puhta piiritusega, siis hõõruda piiritusse kastetud vati tupsuga. Ehk: 5 g sidrunihapet sulatada 50 g. keedetud ja jahutatud vees. Vedelik tilgutada pleki kohale ning pesta 5 minuti pärast põhjalikult välja.

JUUKSUR

A. REITSNIK

Julius Kuperjanovi 9, Tartus.

ORIGINAAL

«WELLA»

ELEKTRI-

AURULOKID, VEELAINED

DAAMIDE

SALONG
DILS

Elegantset vesilained, raualokid, lõikamine ja manicure.

Elektri-aurulokid uumatel aparaatidel ja paremate kemikaalidega, mis juukstele täiesti kahjutud. Suured ja väikesed rullid vastavalt soovidele.

DAAMIDE SALONG DILS

Tartus, Kõuni 1, telefon 19-86

Tallinnas, Vabadusplats 7, telefon 432-14

Teie küsite - meie vastame

Vastus „Maret’le“: Kui Teil koduselt midagi võimalik valmistada pole, siis võiksite pakkuda mõnda paremat veini ja mitmesuguseid kondiitri küpsiseid. Sobib väga hästi nii daamidele kui ka härradele. Kuid kui Teil oleks võimalik kohvi valmistada, siis võiksite pakkuda kohvi likööriga ja veidi küpsiseid või kooke. Sobib samuti.

Vastus „Filmisõbrale“: Kõige nägusamaks ja sisukamaks filmikuukirjaks osutub kindlasti „Filmžurnaal“. Seni ilmunud kaks numbrit. „Filmžurnaal“ ilmub kord kuus, hind 35 senti. Peale „Filmžurnali“ ilmub veel filmi käsitlev nädalaleht „Film ja Elu“, Tallinnas.

Alaline „Maret“ lugeja Tallinnast.

Teile võime soovitada kreemidest A.-S. prov. Jul. Lill’e laboratooriumis valmistatud „Regina“ kreemi. See kreem vastab täiesti teie poolt ülesseatud nõuetele ja on ka parimaks vahendiks teie kirjas mainitud vigade kõrvaldamisel. Peale selle valmistab A.-S. prov. J. Lill’e laboratoorium ka „Regina“ eau de cologne’i lõhnaõli, puudreid ja küünelakke. A.-S. prov. Jul. Lill’e saadused on saadaval üle Eesti kõikides parimates rohukaubaladudes.

Tedretähtede kõrvaldamiseks võite katsetada ülalnimetatud tööstuse „Tedresan’iga“.

RAAMAT - PARIM SÕBER

„Tänapäev“ nr. 7.

„Üliõpilasleht“ nr. 10.

„Käsitööleht“ nr. 9.

„Taluperenaine“ nr. 10.

E. Markus — A. Parts: *Maateaduse õpperaamat algkooli VI klassile*. II trükk. 117 joonist, 2 värvitrukkis pilti ja 1 kaart. 172 lk. Hind kr. 1.40, köites kr. 1.60. O.-Ü. „Noor-Eesti kirjastus“, Tartus.

E. Markus: *Maateaduse õpperaamat V õppeaastal*. Välismaailmajaod. III trükk. Hasomi poolt esimeses trükkis koolidele tarvitamiseks lubatud. O.-Ü. „Noor-Eesti kirjastus“, Tartus.

ÖÖLOKAAL

«Sinimandria»

Suurturg 13, telefon 1-27

Iga päev

sensatsiooniline kabaree eeskava

SÜGISE HOOAJAKS

ülrikonna-, palitu-, mantli- ja

kleidiriideid suurimas valikus soovitab

kodumaa vabrikute riidekauplus

Herman Rõivas

Tallinn, Estonia puistee nr. 11, telef. 304-80.

Hea nõu on kallis

Vaipade eest hoolitsemine

Vaipad on sageli perenaise mu- relapsed. Nad peavad kaitsma põ- randat, tube kaunistama, kuid üht- lasi tuleb neid endidki hoida.

Uut vaipa võib alles kahe või kolme kuu pärast kloppida. Plüü- ši sarnasel pinnal rulluvad lõnga- otsad hebemeteks, milliseid tuleb pehme harjaga õrnalt eemaldada. Mitte mingil tingimusel terava vai- baharja või tolmuimejaga.

Vaipade kloppimist tehakse väga sageli valesti. Kui neid kloppida tagumiselt küljelt, siis eemaldub pea kõik tolm. Edasi jätkub juba ker-

gest kloppimisest esiküljelt ja mitte tugevast harjamisest.

Kui vaiba sisse on tunginud koid, siis on olemas nende kõrvaldami- seks radikaalne vahend. Kasta rä- tik keeva vette, milles salmiaaki, laotada vaiba vasemale küljele ning triikida aeglaselt selle üle hästi kuuma rauaga.

Kui vaip on narmastega, siis te- ha need seebikiviga hästi märjaks ning harjata, kuni nad on puhtad. Loputada neid puhtas vees, mida mitu korda vahetada, kuni ta enam mustaks ei muutu. Lõpuks riputada

vaip nõõrile, nii et narmad ripuvad alla ning lasta kuivada. Teha või- malikult märjaks, sest nii nad kui- vavad siledaks. Narmaste pesemisel silmaspidada, et vaip ise ei saaks märjaks.

Vaiba värvid püsivad värsketena, kui talle enne pööramist raputada soola või pärast kloppimist hõõruda üle soolavette kastetud rätikuga.

Rebenenud vaipu nõeluda vase- malt ning vastavale kohale õmmel- da tükk linast riidet tugevamaks muutmiseks. Rebeneid enne klop- pimist parandada, kuna nad muidu suurenevad.

Perenaine peab teadma...

Tuhmunud lakkkingi puhastatakse värskelt pooleks lõigatud sibula- viiluga.

Kalosse ja kummikingi puhasta- takse tänavaporist veega ning hõõ- rutakse üle villase lapiga. On kumm täiesti kuiv, määratakse jalanõud paenduvuse saavutamiseks üle glüt- seriiniga. — Kalosside vähemate de- fektide parandamiseks lahutatagu veidi kolofoniumit piirituses ja määratagu sellega vigaseid kohti.

Augud ja rebestused kummipõlle- des kaetakse jalgrattakummiga mäa- ritud kummiribaga.

Jalataldade hõõgumist uutes, sis- sekandmata jalanõudes võib vältida, kui kinga sisetalda veidi niisutada piiritusega.

Pragunenud lakkkingi on võimalik korda seada, kui viga ei ole veel liiga suur. King tõmmatakse liis- tule, hõõrutakse puhta riidega na-

hale riitsinusõli ja hoitakse siis jala- nõu keevavee auru kohal. Aur ja õli hõõrutakse pehme lapiga hästi naha sisse ning see muutub endiselt paen- duvaks. Lõpuks puhastada valge kreemiga läikima.

Klaasi ja teiste lauanõude heledad jäljendid poleeritud mööblilt eemal- datakse petrooleumiga niisutatud sigaritubakaga.

Linoleum ei murdu, kui ta hästi sisse hõõruda võrdsest osast äädi- kast ja pörandaõlist koostatud la- huga.

Sagedaseks nähteks on, et *kinga- kreem karbis ära kuivab ja praguneb*. Lisades juurde mõni tilk piima ning segades kreemi karbis sellega hästi segi, saame jälle pehme ja tarvi- miskõlbulise kreemi.

Väga mustad pudelid, näiteks õlide alt, lähevad täiesti puhtaks, kui need täita kruusakivikestega ning peale

valades soodavett, tublisti loksutada. Või jälle aetakse toored kartulikoo- red pudelisse, valatakse vett peale ning lastakse mõni päev seista. Üldse võib soodavett soovitada suu- repärase puhastusainena.

Juustu on parem lõigata, kui nuga on enne seda kuumendatud.

Rasv ei pritsi, kui pannakse pan- nile veidi soola või jahu.

Kook ei muutu pealt kõvaks, kui on küpsetamise ajal ahju pandud väike nõu veega.

Silmad ei hakka kipitama, kui sibu- laid lõigatakse tükkideks külmas vees.

Kui pesusse on juhtunud värviline riie, mis valgele pesule on värvi plekke andnud, siis panna värvitud pesu sooja piima sisse ja lasta sääl niikaua seista kuni piim hapuks ja paksuks läheb — siis on plekid kadunud.

KA VIHMAVARI VAJAB HOOLITSUST.

Harilikult leiab vihmavari tähelepanu ainult vih- maste ilmade puhul, kuna muidu ta vedeleb unustatuna ja tolmusena kusagil eestoa nurgas. Kuid ka tema vajab teadlikku hoolitsust, nagu kõik muu meie igapäevases elus. Täiesti vale on asetada märg vihmavari pinguli- avatuna kuivama, selletõttu venib kude ja pind muutub hõredaks. Suletuna ei tohi teda ka jätta, vaid vari tuleb avada riideosade lõdvalt olles ja siis käepide allapidi kuivama asetada. Kui leitakse varjus kärsemisi või ri- kutud kohti, siis võib neid suure eduga parandada ise, kleepides sissepoole musta isoleerpaela. Paremaid taga- järgi saame kui määrime mustale riidetükile mingit kleepainet, asetame rikutud kohale ja triigime tulise rauaga hästi üle. Vari võib olla läbimärg, paigad jäävad ikkagi püsima. Seesmisi traate määratakse vahete-vahel õliga, siis ei lähe nad nii kergesti roostetama, ega söö ka riidet läbi. Õlitamine peab sündima väga ettevaatlikult, et ei määrduks riie.

Odavad varjud muutuvad ajajooksul vihma läbilask- vaks ja ei täida enam oma ülesannet. Seda nähet võib kergesti kõrvaldada, kui vari uuesti imprägeneerida. See sünnib järgmiselt: Vari avatakse pinguli, võetakse lah- jendatud äädikhapu savimulla lahu ja niisutatakse käsna abil kogu varju pind üsna märjaks. Niisutatud vari tuleb võimalikult kiiresti kuivatada ja tagajärg on päris imes- tamapanev. Kude on pärast imprägeneerimist täiesti kokkutõmbunud ja vihmapidav.

Hästikaelud laud — perenaise uhkus.

Moodsaid serviise, kööginõusid ja majapidamistarbeid igale perenaisele.

A-S. D. MIRVITZ & POJAD

Tartus, Raekoja 6, Tallinnas, Estonia pst. 13

MARET

„MARET“ ilmub kord kuus. — Tellimishinnad: 12 kuud Kr. 3.50, 6 kuud Kr. 1.80, 3 kuud Kr. 0.90, üksiknumber 35 senti. — Kuulutusehinnad kaantel: viimane välimine külg Kr. 120.—, seesmised á Kr. 100.—, tekstis 1 mm üle lehekülje 25 snt., tekstikirjaga 30 snt. Kuulutajatele võimaldatakse koha valik võimaluste piires. Kuulutuste väljatöötamisele ja viimistlemisele pannakse erilist rõhku. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Toime- tus ja talitus Tartus, Lossi tän. 7, telefon 15-20, postkast 22. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Posti jooksev arve nr. 2201. — E. K. Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 19. oktoobril 1935. a.

Üheski rahva-, kui ka kodusel raamatukogus ei tohi puududa Raamatuaasta peakomitee ülesandel töölava raamatute valiku komisjoni poolt väljavalitud raamatuid:

I. ALGUPÄRANDID.

- A. Jakobson: TÖÖ ALGUS. Romaan. 5.40.
A. Jürgeinstein: MINU MÄLESTUSED I, II. 2.25, 2.75.
M. Jürna: Tavalised. Novellid. 2.50.
A. Kitzberg: KÜLAJUTUD. I—II. 2.—
— KÜLAJUTUD III—IV. 2.50.
— KÜLAJUTUD V. 2.—
— TUULETALLAJA I, II. 3.50, 2.
A. Kivikas: PUNANE JA VALGE. Novellid. 2.
H. Kruus: JAAN TÖNISSON. 1.
J. Liiv: VARI. Jutustus. 1.
— PEIPSI PÄÄL. Jutust. 1.
— LUULETUSED. 1.50.
J. Luiga: PÄEVAMURED I, II. Esseed. 5.25, 5.
— EESTI VABADUSVÕITLUS 1343—1345. a. Harju mäss. 3.—
O. Luts: ANDRESE ELUKÄIK. Jutust. 1.75.
— ÖPILANE VALTER. Jutust. 1.75.
— PAUNVERE. Näid. 3. vaat. 1.25.
— TAGAHOOVIS. Jutust. 4.—
M. Metsanurk: TOHO-OJA ANTON. Novell. 1.—
— PUNANE TUUL. Romaan. 5.50.
A. Mälk: SURNUD ELU. Jutustus. 1.90.
NOOR-EESTI AJAKIRI 1910—11. Komplekt 10.—
H. Raudsepp: KOHTUMÕISTJA SIMSON. Näid. 4. vaat. 1.50.
— VEDELVORST. Näid. 4. vaat. 2.50.
— SIINAI TÄHISTEL. Näid. 10 pildis. 2.50.
— MIKUMÄRDI. Näid. 5. vaat. 2.25.
— MAIT METSANURK JA TEMA AEG. Kroonika. 6.25.
A. Elango: KASVATUSTEADUS. Hind 2 kr.
R. Roht: ELU ON ILUS. Romaan. 5.80.
— KURGSOO. Romaan. 1.50.
K. Rumor: SAMMUD KADUVIKKU. Nov. 2.75.
J. Schütz: SÜDASUVI. Luul. 2.75.
J. Semper: ARMUKADEDUS. Romaan. 4.75.
— PRANTSUSE VAIM. Esseed. 3.—
G. Suits: KÕIK ON KOKKU UNENÄGU. Luul. 2.50.
— NOOR-EESTI NÕLVAKULT. Artiklid. 2.75.
A. Tammann: VIDRIKU PARUN. Romaan. 2.25.
— ÜHISTEGEVUS. 2.50.
A. H. Tammsaare: TÕDE JA ÕIGUS. I—V. 5.—, 6.—, 5.75, 6.—, 6.75.
— KÕRBOJA PEREMEES. Romaan. 1.80.
— KAKS PAARI JA ÜKSAINUS. Jutust. 1.—
Fr. Tuglas: TEEKOND PÕHJA AAFRIKA I—III. 2.—, 2.50, 3.50.
— ADO GRENZSTEINI LAHKUMINE. Uurimus. 3.
— SAATUS. Novellid. 2.—
— FELIX ORMUSSON. Romaan. 2.—
— JUHAN LIIV. Monograafia. 5.—
— LIIVA KELL. I, II. Nov. à 2.—
— RASKUSE VAIM. Nov. 2.—

- Fr. Tuglas: HUNT. Novell.
P. Vallak: EPP PILLARPARDI PUNJABA POTI-TEHAS. Novellid. 1.80.
H. Visnapuu: TALIHARI. Luul. 1.—
— ÜLE KODUMÄE. Luul. 2.50.

II. NOORSOORAAMATUIST.

a) Algupärandid:

- K. A. Hindrey: KILL MARTUSE LIHAVÕTTED. 2.45.
J. Jaik: POMBI JA ÜDSIMÄRDI NÕIAD. 2.40.
— POMBI JA ESIVANEMATE KULD. 3.75.
— POMBI JA SIUKUNINGAS. 3.50.
O. Luts: KEVADE I, II. 1.95, 2.—
— NUKITSAMEES. —.50.
— VANAD TEERAJAD. 2.25.
— TALVISED TEED. 3.50.
— LÄBI TUULE JA VEE. 3.25.
— VADELDES RÄNDVAID PILVI. 3.50.
— KULDSETE LEHTEDE ALL. 4.25.
M. Metsanurk: MÄNDIDE ALL. 4.—
R. Roht: VÄIKESED RÄNDURID. 2.25.
A. H. Tammsaare: MEIE REBANE. 2.40.

b) Tõlketeosed:

- A. Daudet: VÄIKEMEES. 3.25.
GRIMMI MUINASJUTUD I. 1.50.
GRIMMI MUINASJUTUD II. 2.25.
M. Kyber: LOOMADE KESKEL. 1.25.
V. Korolenko: PIME MOOSEKANT. 2.60.
F. Molnär: PAAL-TÄNAVA POISID. 3.25.
J. Spyri: VÄIKE HEIDI I. 2.60.
— VÄIKE HEIDI II. 2.—
A. Tšehhov: KASHTANKA. —.50.
TUHAT ÜKS ÖÖD I. 1.25.
J. Verne: KAPTEN GRANTI LAPSED. 5.80.

III. TÕLKEKIRJANDUSEST.

a) Romaane, novelle:

- K. Aben: VALIK UUEMAT LÄTI KIRJANDUST I. 4.—
J. Aho: VALITUD JUTUD JA LAASTUD I. 2.—
K. Hamsun: PAAN. Romaan. 2.25.
S. Lagerlöf: GÖSTA BERLING. (Ilmumas.)
J. Linnankoski: LAUL TULIPUNASEST LIL-LEST. Rom. 2.25.
G. de Maupassant: VALITUD JUTUD. 2.50.
W. St. Reymont: TALUPOJAD I—IV. 3.80, 4.50, 6.25, 5.50

b) Luuleteostest:

- H. Heine: SAKSAMAA. Talvemuistend. 2.—

== O-Ü. „NOOR-EESTI KIRJASTUS“ TARTUS ==

A. Tišler'i
Kleidi-, pesu- ja puduäri
Tartus, Suurturg 9
Suur valik
Hinnad võistlemata odavad

SÖÖGISAAL
"KOIT"

TAKEMA DELILA KREEM

kortsude eemaldamiseks ja suurte nahapooride vähendamiseks.

Kreem Delila on valmistatud lõunamaa taimede loomulikust mahlast ning sisaldab naharavile kõrgeväärtuslikke, tarvilikke loodusaineid, millel omaduseks naha sisse tungides kõvendada lõtvu muskleid, vähendada suuri nahapooresid ning siledaks tõmmata kortsunud nahka, sellega näole tagasi andes noorusliku värskuse ja hästi hooldatud ilme.

Tahate seltskonnas, ametis, eraelus esineda noorena, värskena, olete aga väsinud, roidunud ja see avaldab end Teie näoilmes, siis leiage abi, tarvitades kreem Delilat, mis oma efektselt mõju avaldab juba 15 minuti jooksul, kaotades näolt peened kortsud. Tarvitades aga igapäev järjekindlalt Delila kreemi ei tarvitse Teil karta kortsude tekkimist näit. silmade ümber, kuna nahka pisut pingule tõmmates kreem Delila teeb kortsude tekkimise peaaegu võimatuks.

Andes näole mattõrna jume, teeb Delila kreem puudumise üleliigseks. Tahetakse seda aga siiski teha, siis on soovitatav toimetada seda mõni aeg päale kreem Delila tarvitamist.

Tarvitamise viis:

Nägu puhastatakse hoolsasti kõige paremini Takema kurgimahlagaga või leige vee ja seebiga, mille järele määrige kreemiga niisutatud näpuga õrnalt, mitte hõõrudes, ühes suunas kreem näonahale, eriti kohtadele kus leiduvad kortsud. Seejärel peab rahulikult, näo lihaseid mitte pingutades, ega liigutades kreem nahale ära kuivada laskma. Päale kuivamist on tihti soovitatav vee niisutatud näpuga näonahka õrnalt ülesiluda, mis eriti kuiva naha juures otse tarvilik on. Olgu aga tähendatud, et juba mõne korra tarvitamise järele igapäev selge on mil kombel ja kuidas tema näonahal Delila kreemi tarvitama peab. Ööseks magama minnes on tarvis nägu Takema kurgimahlagaga puhtaks pesta seda näol kuivada lastes.

Enne tarvitamist kreem hästi segi loksutada.

Kreem „DELILA“ on müügil lubatud Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse poolt 9. IV 1935 nr. 429.

Koloniaal, toiduainete, napsi, veini- ja õllekauplus

SOLLID

Riia tän. 1 = Telef. 13-61

Müügil kõiksugused koloniaalkaubad,

veinid, napsid, liköörid, õlu, maiustused jne.

Hinnad soodsad.

Kokkuhoidu, puhtust, mugavust võimaldab AIVAZ'i odav

KEEDUPLAAT

— asetatud pliidile, pliidirõngaste asemele

Müügil igas rauakaupl. ja vabr. laos

A.I.V.A.Z

TALLINN, Soo 27

ELEGANTSETE JALANOUDE
SOODSAIM OSTUKOHT

SAAPATOOSTUS JA KAUPlus

E. KOMBE

TARTUS, PROMENADI TÄN.

Just see õpi
mu ammune
soov

SINGER

Larfüümilt
diskreetne
on

Ü RIETURITE
ÜHISKAUBAMAJA

TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 19. TELEFON 455-77

SOOVITAB RIKKALIKUS VALIKUS IGASUGUSEID

meester, ja naister, riideid ja manukseid

Suurim riidekaupade ladu Eestis.

SOODSAIM OSTUKOHT IGALE!

Villa- ja värvimistööstus **EKSTRA-** **A. TRÄSS**

Tartus, Narva tänav 31, telefon 10-07
Tallinnas, Suur Tartu maantee nr. 8

MÜÜA

head kodumaa villast riiet, lõnga ning erilist tähelepanuväärivat kodumaa vaiba- ja käsitöölõnga igas värvis.

KRAASIMISE,

ketramise ja korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt võistlemata headuses.

Ostetakse maalamba villu.

Modern- natuur karusnahku

ostate kõige soodsamalt

Siberi karusnaha ladust Tartus, Söögiturg nr. 1
Pritsimaja kõrval.

Kaunimad ja kestvamad

elektriaurulokid

ning elegantsed vesilained, raualokid, juukselõikamine ja juuksevärvimine välismaa värvidega ning nõuanne hallide juukste vastu võitlemiseks.

MAGDA NIGGOL

Daamide juuksetööstus Suurturg 3.
Raekoja plats, Küüni tn. nurgal.

Elmar Kurs

Kella-kullasepaäri ja graveerimise tööstus.

Tartus, Uueturu 16.

Ilmus: LÖÖKLAULUDE ALBUM

TANTSU RÜTM II

Sisus löökpalad uusimatest filmidest j. t.

Kaas värvitrükis.

NÕUDKE KÕIKJAL.

Algupärasemaid

õhtu- ja ballikleidirüüdeid

villas,

siidis,

sametis

Kõigis moodsates
hooaja värvides

M. Jänese suuräri

Tartus, Kaubahoov 9 - 10 - 11 - 12, kõnetraat 5-91

«Regina»

Eau de Cologne * Lõhnaõli

Puuder * Kreemid * Küünelakk

o n k ö r g e k v a l i t e e d i g a !

A.-s. Prov. J. Lill, Tartus

Ostke ainult kodumaa
kalasse ja botikuid
selle märgiga

NOBELI LAUREAATE

Anatole France: Kuningatar Hanejala praeköök (1 köites)

Luigi Pirandello: Kadunud Mattia Pascal (1 köites)

Wladyslaw St. Reymont: Töötatud maa (1 köites)

Sigrid Undset: Kristiina Lauritsatütar (3 köites)

John Galsworthy: Forsyte'ide saaga (3 köites)

Grazia Deledda: Kõrkjad tuules (1 köites)

George B. Shaw: Püha Johanna (1 köites)

Thomas Mann: Buddenbrookid (2 köites)

Knut Hamsun: Maa õnnistus (1 köites)

Sinclair Lewis: Babbitt (1 köites)

10
AUTORIT

15
KÖITES

Raamatuaasta

puhul laseb K./Ü. „Loodus“ „Nobeli laureaatide“ sarja müügile ennekuulmata odava hinnaga: umbes 0,5 senti lehekülj. Terve sari ilmub käesoleval aastal. Esimese teosena on juba ilmunud „Babbitt“ (448 lk., üksikmüügil 3 krooni 50 senti.) Oktoobri lõpuks ilmuvad „Kuningatar Hanejala praeköök“, „Kadunud M. Pascal“, „Kristiina Lauritsatütar“ I osa ja „Kõrkjad tuules“.

Hinnad ettetellimisel

Sularahas:

25. oktoobrini **30 kr.**
25. novembrini 33 „
25. jaanuarini 36 „
25. veebruarini 42 „
Peale raamatuaasta lõppu **50** „

Järelmaksuga:

36 krooni — **6** osas:
25. oktoobril 10 kr.
25. nov., 25. dets. à . . . 5 „
25. jaan., 25. veebr. à . . . 8 „
Tellimisi järelmaksuga võetakse vastu 1. jaanuarini 1936.

Raamatud saadetakse eeltelliijaile kätte ilmumise järjekorras, kusjuures tegelikud (posti- või pagasi-) saatekulud jäävad tellija kanda.

Raamatuaasta

kapitaalseim väljaanne, „NOBELI LAUREAATE“, trükitakse paksul alfababeril, kaaned hõbedasel kartongil.

Kõik teosed ilmuvad kärpimata tõlkes!

K.-Ü. „Loodus“, posti jaoks arve 2055.